

**MAGYAR ÖRÖKSÉG-DÍJJAL KITÜNTETETT
LÓNYAY UTCAI REFORMÁTUS
GIMNÁZIUM**

PEDAGÓGIAI PROGRAM

2022.

TARTALOM

PREAMBULUM	4
Az iskola küldetésnyilatkozata.....	4
Az iskola jövőképe.....	5
1. NEVELÉSI PROGRAM	7
1.1. Az iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, értékei, céljai	7
1.2. Az iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai feladatai, eszközei, eljárásai	14
1.3. A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok	19
1.4. A teljes körű egészségfejlesztéssel összefüggő feladatok	25
1.5. A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység.....	31
1.6. A közösségfejlesztéssel, az iskola szereplőinek együttműködésével kapcsolatos feladatok	34
1.7. A szülő, a tanuló, a pedagógus és az intézmény partnerei kapcsolattartásának formái	37
1.8. A tanulmányok alatti vizsgák szabályai	38
1.9. A felvétel és az átvétel helyi szabályai	43
1.10. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos iskolai terv	43
2. AZ ISKOLA HELYI TANTERVE	44
2.1. A választott kerettanterv megnevezése, jellemzői	45
2.2. Az iskolában tanított kötelező, kötelezően választandó vagy szabadon választható tanórai foglalkozások megnevezése, óraszámai	48
2.3. A választható tantárgyak, foglalkozások, továbbá ezek esetében a pedagógusválasztás szabályai.....	56
2.4. A csoportbontások és az egyéb foglalkozások szervezésének elvei	58
2.5. A nem kötelező (választható) tanórai foglalkozások megtanítandó és elsajátítandó tananyaga.	58
2.6. Az oktatásban alkalmazható tankönyvek, tanulmányi segédletek és taneszközök kiválasztásának elvei	59
2.7. A mindennapos testnevelés, testmozgás megvalósításának módja	60
2.8. Érettségi vizsgatárgyak	61
2.9. A tanuló tanulmányi munkájának ellenőrzése, értékelése	61
2.10. Az otthoni felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározásának elvei és korlátai	64

2.11. A tanuló jutalmazásával összefüggő, a tanuló magatartásának és szorgalmának értékeléséhez, minősítéséhez kapcsolódó elvek	66
2.12. A tanuló magasabb évfolyamra lépésének feltételei	70
2.13. A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések	70
2.14. A fogyasztóvédelemmel kapcsolatos ismeretek	72
2.15. A társadalmi bűnmegelőzéssel, az áldozattá válással, az erőszakmentes konfliktuskezeléssel összefüggő ismeretek	74
3. JOGSZABÁLYI HÁTTÉR	76
4. A PEDAGÓGIAI PROGRAM MELLÉKLETEINEK ÉS FÜGGELÉKEINEK RENDJE	77
5. LEGITIMÁCIÓS ZÁRADÉK	78

PREAMBULUM

„A jó földbe vetett mag: azok, akik hallgatják az Igét, befogadják,
és az egyik harmincannyi, a másik hatvanannyi,
némelyik pedig százannyi termést hoz.”

Márk: 4,20.

Az iskola küldetésnyilatkozata

A Lónyay Utcai Református Gimnázium célja és feladata a Református Közoktatási törvényben rögzítettek alapján, hogy tanulóit gondolkodó, művelt, jellemes keresztyén emberekké, az egyetemes emberi értékek tisztelőivé, a magyar haza és nemzet hűséges és áldozatkész, alkotó polgáraivá formálja, akik mindenkor készek az örökölt és a jelenkori kultúra valódi értékeit befogadni, gyarapítani, közvetíteni és továbbadni; református tanulóit egyházunk hitvalló tagjaivá, nem református tanulóit vallásuk szabad gyakorlásának biztosítása mellett saját felekezetük és a Református Egyház értékeinek megbecsülésére nevelje.

Mindezek megvalósítása egyházunk oktatási intézményeinek évszázadok során kialakult hitbeli és tudásbeli örökségére, valamint pedagógiai kultúrájára épül, és azt fejleszti tovább.

A Magyarországi Református Egyház köznevelési küldetésnyilatkozata

„... tegyetek tanítvánnyá minden népet [...]” (Mt 28,19)

A református köznevelési intézmény pedagógusai küldetésük felelősségét átérezve a szülők által rájuk bízott gyermekeket és fiatalokat korszerű, minőségi oktatással, keresztyén neveléssel, tartalmas és célszerű tevékenységrendszerrel formálják. A szülőkkel és a gyülekezetekkel együttműködve elősegítik, hogy a fiatalok jól sáfarkodjanak Istentől kapott talentumaikkal, a magyar nemzeti kultúrát megbecsüljék és gyarapítsák, hazájukért, családjukért áldozatra készek legyenek, egész életükkel Isten dicsőségét szolgálják.

Küldetése alapján a református intézmény olyan keresztyén közösség, ahol a fiatalokat úgy tanítják és nevelik, hogy ők a hit ajándékának elfogadására vezető ismeretek, élmények és tapasztalatok birtokába jussanak; egyre jobban megismerjék, hogy Kiben és miért hisznek, életük zsinórmértékének a Szentírást tartásuk, elfogadják református hitelveinket és hagyományainkat; tudják, hogy Istennek terve van az életükkel, és erre a Szentlélek teszi alkalmassá őket.

A Magyarországi Református Egyház köznevelési intézményeinek küldetése, hogy a rájuk bízott gyermekek és fiatalok, Jézus Krisztus parancsolata alapján ismerjék meg a keresztyén élet felelősségét, vezetést és útmutatást kapjanak a tanítványság megélésére.

„... hogy elmenjetez és gyümölcsöt teremjetez [...]” (Jn 15,16)

Az iskola jövőképe

A Lónyay Utcai Református Gimnázium keresztyén értékeket vall magáénak (hit, haza, nemzet, család), amelyeket már jól bevált eszközökkel, ugyanakkor a felfogásunkkal összeegyeztethető modern módszerekkel és technikai eszközökkel adja át a diákoknak. Az iskolában folyó nevelés és oktatás elsődleges célja, hogy a fiatalok önmagukat vállalni tudó, hitben járó, növekedő, családjukat, szeretteiket, szűkebb-tágabb környezetük boldogulását szolgáló, és ezáltal boldog emberekké váljanak, akik az élet kihívásaira jól meg tudnak felelni a megszerzett ismeretek által.

Fontos, hogy eddigi hagyományainkat tovább ápoljuk, hiszen már beváltak, így kiállták az idők próbáját. Az iskola továbbra is sugározza egyházi jellegét és nemzeti beállítottságát. Ezt arculatában, megjelenésében is hangsúlyossá kívánjuk tenni.

Alapvető célunk, hogy az oktatás jelentős tényezőjévé váljunk, és eredményeink révén országos elismertségre tegyünk szert. Aktívabb és az összetartozást erősítő kapcsolatokat kell teremtenünk a Magyarországi Református Egyházhoz tartozó intézményként a többi református iskolával. A IX. kerületben is cselekvő szerepet kell vállalnunk, bemutatni, hogy a kerülethez is kötődő tanintézmény vagyunk. Ezzel párhuzamosan a Kárpát-medenceiség hangsúlyozása is lényeges szempont.

Azt szeretnénk, hogy gimnáziumunk tevékenysége még sokszínűbbé, élőbbé és ismertebbé váljon, ami által több diák érkezzen intézményünkbe, így több embernek közvetíthetnénk az általunk fontosnak tartott értékeket.

Kirándulásokkal szándékozunk a diákokat az ország egyre több, még kevésbé ismert részére eljuttatni. Fonyódon, a Balaton mellett lehetővé tesszük pedagógusaink és családtagjaik részére, hogy kedvezményesen pihenhessenek, feltöltődhessenek.

Szép hagyományaink közé sorolhatjuk azokat a nemzeti és református ünnepeket, amelyeket gyakran a megszokottól eltérően, „rendkívüli” módon rendezünk meg. Ennek megfelelően, az intézmény teljes területét igénybe vevő megemlékezések a diákok és a tanárok aktív részvételével zajlanak, és így a diákság egészét be tudjuk vonni a megemlékezésbe.

Fontos lenne folyamatosan működő színjátszó kör létesítése az ünnepségek erkölcsi és művészi értékeinek interpretálására.

A református oktatási hagyományaink és a jelenünk iránt elkötelezett tanárok továbbképzésébe, és a jövő tanárnemzedékének képzésébe kívánunk aktívan bekapcsolódni több felsőoktatásiintézménnyel, egyetemmel kötött partneriskolai szerződés keretében. Iskolánk a Károli GáspárReformátus Egyetem partnerintézménye, de más egyetemokről is fogadunk hallgatókat tanítási gyakorlatra.

A végzős egyetemi tanárjelöltek - az egyetemekkel kötött megállapodás alapján- rövid és/vagy hosszú összefüggő iskolai gyakorlatukat teljesíthetik. A hallgatók mentor és konzulens tanárok szakmai felügyeletével és irányításával végzik gyakorlatukat, részt vesznek az iskolai hitéletben, bekapcsolódnak az iskola oktatási és nevelési feladataiba.

A hallgatók az órarendi órák látogatásán, majd önálló megtartásán és az iskola munkatervében szereplő pedagógiai feladatok ellátásán túl többek között az alábbi tevékenységeket végzik a mentor irányításával:

- teljes jogkörrel részt vesz a nevelőtestület munkájában, az osztályozó és nevelési értekezleteken, az istentiszteleteken, az iskolai programokon;
- megismerkedik az országos, a Magyar Református Egyház és iskolai alapidokumentumokkal (vonatkozó törvények és rendeletek, a Magyar Református Egyház etikai kódexe, Pedagógiai Program, helyi tanterv, Szervezeti és Működési Szabályzat, Házirend stb.);
- megismerkedik az intézmény hitéletével, helyi szokásaival, hagyományaival, munkarendjével;
- szakmai tapasztalatokat szerez pl. óralátogatásokon, munkaközösségi megbeszéléseken, közös bemutató órákon;
- ismerkedik az osztályfőnöki munkával, gyermekvédelemmel;
- figyelemmel kíséri és segíti a diákönkormányzat munkáját;
- részt vesz a felzárkóztatásban és tehetséggondozásban;
- részt vesz az istentiszteleteken, a hitélettel kapcsolatos rendezvényeken, megmozdulásokon, más, az iskolai célok megvalósításával összefüggő tevékenységekben, így osztálykirándulásokon, szabadidős rendezvényeken, iskolanapokon, táborokban.

A gyakorlatos hallgatók munkájára vonatkozó előírásokat a partneriskolai szerződések tartalmazzák.

1. NEVELÉSI PROGRAM

1.1. Az iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, értékei, céljai

A Magyarországi Református Egyház Krisztus Urunk missziói parancsának engedelmeskedve, az évszázados gyakorlat folytatásaként, tagjai igényének megfelelően, Magyarország Alaptörvénye és a Magyarországi Református Egyház Alkotmánya, továbbá a lelkiismereti és vallásszabadság jogáról, valamint az egyházak, vallásfelekezetek és vallási közösségek jogállásáról szóló hatályos törvények és egyéb jogszabályok alapján köznevelési intézményeket tart fenn.

Működésük és a rájuk vonatkozó egyházi szabályozás nem lehet ellentétes azokkal a jogszabályokkal, amelyek a fenntartótól függetlenül valamennyi magyarországi közoktatási intézményre vonatkoznak, ha azok nincsenek ellentétben a Szentírás parancsaival.

A református köznevelési intézményekben a nevelés és az oktatás, figyelemmel az állami (önkormányzati) intézmények követelményeire, továbbá a Kárpát-medencei magyar református oktatási intézmények autonóm életéből és hagyományaiból következő művelődési anyagra, Istennek a teljes Szentírásban adott kijelentése, valamint a Második Helvét Hitvallásban és a Heidelbergi Kátében megfogalmazott hitelvek és a magyar kálvinizmus szellemében folyik.

A gyermek és adottságai Isten ajándéka. A nevelés alapvető színtere a család. A kereszteléskor tett szülői és gyülekezeti fogadalom megvalósulásának egyik lehetséges helyszíne a református köznevelési intézmény, amely a gyermeket Krisztusban testvérnek fogadja el.

A református iskola keresztyén közösség. Olyan hitvalló (lehetőleg református) pedagógusokat feltételez, akik hivatásukat Istentől kapott küldetésnek tekintik. Életpéldájukkal, minden megnyilvánulásukkal keresztyénné, krisztusi emberré kívánják nevelni a tanítványaikat.

A Magyarországi Református Egyház református vallású diákjaiból öntudatos magyar reformátusokat kíván nevelni iskoláiban, akik életének zsinórmértéke a Szentírás; elfogadják ősi hitvallásainkat, a Heidelbergi Kátét és a II. Helvét Hitvallást, akik tudják, hogy Isten választotta ki őket, s ha Tőle kérnek segítséget, a Lélek alkalmassá teszi őket feladataik elvégzésére.

Iskolánk nevelő-oktató munkájának célja, hogy növendékeink Istennek tetsző, és Krisztust követő életet éljenek a Szentírás útmutatása szerint. Megbecsüljük a magyar kultúrát – elsősorban rendkívül gazdag anyanyelvünket és népi kultúránkat, azt tisztán megőrizni, gazdagítani és továbbadni kívánják.

Ismerjük és szeressék hazájukat, az itt élő és a határainkon kívülre szorult magyarok múltját, jelenét, értékeit; szívesen vallják magukat magyarnak, s családjukért, egyházukért, hazájukért áldozatokra készek legyenek.

Képesek legyenek önállóan, logikusan gondolkodni, cselekedni, törekedjenek önmaguk és környezetük megismerésére, megóvására. Fontos legyen számukra jellemük, erkölcsi ítélőképességük és ízlésük fejlesztésével a jó és a rossz, az igaz és a hamis, a szép és a rút egyre biztosabb megkülönböztetésére; a valódi értékek felismerésére és tisztelésére; a különböző tudományterületeken és művészetekben alapos ismeretek megszerzésére; testi-lelki-szellemi harmóniában történő életvitelre; embertársaik segítésére; a hit ajándékának elfogadásához szükséges ismeretek, élmények, tapasztalatok megszerzésére; felelős helyállásra.

A református iskola úgy tudja elérni fenti nevelési céljait, hogy megismerteti növendékeit a Biblia igazságaival és az egyháztörténet máig érvényes tanulságaival, a hiteles Krisztus-követés vonzó személyes példáját nevelői által is a tanulók elé állítja, és a hitéletnek közösségi alkalmi révén a gyülekezeti életben való felelős részvételre indít.

A református iskola növendékeiben felkelti a tudásvágyat, és megalapozza a magas szintű önművelés igényét; növendékeit a tudományok segítségével rávezeti a teremtett világ megismerésének és megőrzésének fontosságára.

Olyan képzettséget biztosít a számukra, hogy valamely választott területen tovább tudjanak tanulni, bekerüljenek felsőoktatási intézményekbe, ahol megfelelően helyt tudnak állni, hogy ezután sikeresek legyenek a munka világában. A középiskola befejezéséig kialakuljon bennük a személyes boldoguláshoz nélkülözhetetlen élethosszig tartó tanulásnak és a folyamatosan változó világban való eligazodásnak a képessége.

1.1.1. A pedagógiai munkánkat meghatározó értékeink, történetünk

E nagymúltú iskola 1859-ben nyitotta meg kapuit. Tanári kara már a kezdetekkor is kiemelkedő egyéniségekből állt.

1859. március 6-án Török Pál, a pesti református egyház akkori főesperese benyújtott az egyháztanács elé egy iskolát létrehozó szándékot kifejező okiratot. Terve megvalósításában nagy segítségére volt Gönczy Pál, aki a gimnázium megalakulása érdekében felajánlotta saját magániskoláját. Ennek köszönhetően 1859. november 3-án egy Kálvin téri épületben megalakulhatott a gimnázium. A tanítás olyan híres tanárokkal folyt, mint például Gyulai Pál, Thaly Kálmán és Ravasz Árpád, és olyan nagy hírű tanítványok érettségiztek a gimnáziumban, mint Gárdonyi Géza, Csonka János, Csűrös János, Csűrös Zoltán, Szent-Györgyi Albert, a Nobel-díjas tudós, Amerigo Tot, Jékely Zoltán, Beöthy Zsolt és Bächer Mihály.

Az iskolából kikerültek közül számosan akadémikusok, Kossuth- és Széchenyi-díjasok lettek. Ők a mai napig vallják, hogy amit az életükben sikerült elérniük, abban meghatározó szerepe van annak a nevelésnek, amit a Lónyayban kaptak. Mivel az iskola jó híre egyre terjedt, mind több és több diák jelentkezett ide, így a hely szűkké vált.

A helyzet akkor oldódott meg, amikor 1943. október 31-én az iskola birtokba vehette új épületét a Lónyay utcában, amelyet a lelkes hívők adományaiból építettek fel. Kiváló tanárok, mint Áprily Lajos, Sain Márton, Benda Kálmán, Gombos Imre, Draskóczy István és további híres növendékek, mint Devecseri Gábor, Farkas Ferenc, Finta József, Jékely Zoltán, Borzsák István, Ritoók Zsigmond öregbítették hírnevét. Azonban a háború végeztével nem sokáig működhetett tovább a gyönyörű új iskola: elérte az egyházi intézmények legtöbbszörének sorsa. 1952-ben államosították.

Hosszú várakozás után az 1993/94-es tanévben, ha nem is az eredeti épületben, de újra megindulhatott a tanítás ebben a nagyhírű gimnáziumban. Ekkor kezdődött az iskola újabb kálváriája: az eredeti épület visszaszerzéséért folytatott keserves küzdelem, amelynek során nem egyszer vonultak utcára a diákok, tanárok és szülők békésen tüntetni. Évekig folyt az albérletben való tanítás, majd a kitartó küzdelem meghozta gyümölcsét. A 2000/2001-es tanévet már eredeti helyén kezdhette meg az iskola, abban az épületben, amelyet súlyosan elhanyagolt állapotából a rövid nyár alatt kellett használható állapotba hozni.

2000-ben történt beköltözésünk óta iskolánk több új, korszerűen felszerelt szaktanteremmel gazdagodott. A legtöbb tantárgy ma már rendelkezik szaktanteremmel is. Tanulóink modern technikai eszközökkel ellátott előadókkal sajátíthatják el az új ismereteket. Az informatikaoktatás jófelszerelt számítógéptermekekben folyik. Az iskola több tornateremmel rendelkezik. A létesítményben vendégszobák vannak, így a testvérkapcsolataink révén hozzánk látogató diákokat és tanárokat tudjuk fogadni.

A gimnázium alagsorában működik a Mágnes-klub, ahol a tanulók kulturált körülmények között tölthetik el szabadidejüket, továbbá táncterem, társasjátékterem, edzőterem, ügyességi játékok terme áll rendelkezésükre.

1.1.2. Az intézmény adatai

Neve: Lónyay Utcai Református Gimnázium

OM azonosító: 034949

Székhelye: 1092 Budapest, Kinizsi utca 1-7.

Telefon: 216-5138

E-mail cím: lonyay@lonyayrefi.hu

Fenntartója: Magyarországi Református Egyház Budapest-északi Református Egyházmegye

Jogállása: önálló jogi személy, részben önálló gazdálkodó

Az intézmény képviselője: az iskola igazgatója

Típusa: négy, nyolc évfolyamos gimnázium

Alaptevékenységei: gimnáziumi nevelés-oktatás

Az intézmény szakfeladatai:

0922 Középfokú nevelés, oktatás

092211 Gimnáziumi oktatás, nevelés szakmai feladatai

092260 Gimnázium és szakképző iskola tanulóinak közismereti és szakmai elméleti oktatásával összefüggő működtetési feladatok

0960 Oktatást kiegészítő szolgáltatások

096020 Iskolai intézményi étkeztetés

081043 Iskolai, diáksport-tevékenység és támogatása

082044 Könyvtári szolgáltatások

Nem magyar állampolgárságú tanulók oktatása

Amennyiben nem magyar állampolgárságú tanuló után az intézmény nem jogosult normatív támogatás igénylésére (azaz a tanuló tandíj- és térítési díjköteles), a tandíj és térítési díj mérsékléséről, ill. elengedéséről a fenntartó határoz.

Külföldi kapcsolataink:

Hollandia: Guido de Brés, Rotterdam

Dél-Korea: Hanil Girls' Middle and High School, Gimcheon

Amerikai Egyesült Államok: Fairfield-i Krisztus Kálvini Egyesült Egyháza

1.1.3. Az iskola hagyományvai

A Lónyayt egyházi jellege mellett nemzeti kötődése határozta és határozza meg. Az 1952 és 1993 közötti időszak szünete miatt hagyományai közül sok feledésbe merült, illetve nem adódott át. Az újraindulás után megpróbáltuk régi hagyományainkat felderíteni és ápolni, emellett folyamatosan törekszünk újak kialakítására is.

Az újraindítás utáni évtizedekre jellemző volt, hogy a keresztyén lelkeség elmélyítésének és a gyülekezetekkel való kapcsolat ápolásának érdekében rendszeresek voltak az osztályok gyülekezetlátogatásai, erre a jövőben is nagy gondot kívánunk fordítani. Az iskolában igen népszerű a sport, ezért lehetőség szerint sok kerületi és országos, református és általánosan meghirdetett versenyen kívánunk részt venni. Ez a törekvés a többi tantárgy versenyekre is jellemző.

A nemzeti szempontok is nagy szerepet játszanak iskolánk életében, több határon túli diák is tagja intézményünknek, illetve határon túlról érkező pedagógusokat is foglalkoztatunk.

Az intézménynek célja a családi élet megbecsülése, annak erősítése egyben a szülők és a tanárok, az iskola közti jó kapcsolat ápolása és fejlesztése. Ezt a célt szolgálják a Szülő-Tanár Találkozók, amikor az iskola Dísztermében, egy ünnepi műsort követően, terített asztal mellett töltünk együtt egy estét.

1.1.4. Iskolánk céljai a tanulók sikeres nevelés-oktatása érdekében

A Nemzeti alaptanterv 2020-ban olyan alapvető képességeket, készségeket, fejlesztési területeket fogalmazott meg, melyek fontos részei a nevelő-oktató munkánknak.

Az erkölcsi nevelés

A köznevelés alapvető célja a tanulók erkölcsi érzékének fejlesztése, a cselekedeteikért és azok következményeiért viselt felelősségtudatuk elmélyítése, igazságérzetük kibontakoztatása, közösségi beilleszkedésük elősegítése, az önálló gondolkodásra és a majdani önálló, felelős életvitelre történő felkészülésük segítése. Az erkölcsi nevelés legyen életszerű: készítsen fel az elkerülhetetlen értékkonfliktusokra, segítsen választ találni a tanulók erkölcsi és életvezetési problémáira. Az erkölcsi nevelés lehetőséget nyújt az emberi lét és az embert körülvevő világ lényegi kérdéseinek különböző megközelítési módokat felölelő megértésére, megvitatására.

Nemzeti öntudat, hazafias nevelés

A tanulók ismerjék meg nemzeti, népi kultúránk értékeit, hagyományait. Tanulmányozzák a jeles magyar történelmi személyiségek, tudósok, feltalálók, művészek, írók, költők, sportolók munkásságát. Sajátítsák el azokat az ismereteket, gyakorolják azokat az egyéni és közösségi tevékenységeket, amelyek megalapozzák az otthon, a lakóhely, a szülőföld, a haza és népei megismerését, megbecsülését. Alakuljon ki bennük a közösséghez tartozás, a hazaszeretet érzése, és az a felismerés, hogy szükség esetén Magyarország védelme minden állampolgár kötelessége.

Állampolgárságra, demokráciára nevelés

A demokratikus jogállam, a jog uralmára épülő közélet működésének alapja az állampolgári részvétel, amely erősíti a nemzeti öntudatot és kohéziót, összhangot teremt az egyéni célok és a közjó között. Ezt a cselekvő állampolgári magatartást a törvénytisztelet, az együttélés szabályainak betartása, az emberi méltóság és az emberi jogok tisztelete, az erőszakmentesség, a méltányosság jellemzi.

Az iskola megteremti annak lehetőségét, hogy a tanulók megismerjék a főbb állampolgári jogokat és kötelezettségeket, és ennek keretében biztosítja a honvédelmi nevelést. A részvétel a közügyekben megkívánja a kreatív, önálló kritikai gondolkodás, az elemzőképesség és a vitakultúra fejlesztését.

Az önismeret és a társas kultúra fejlesztése

Az önismeret - mint a személyes tapasztalatok és a megszerzett ismeretek tudatosításán alapuló, fejlődő és fejleszthető képesség - a társas kapcsolati kultúra alapja. Elő kell segíteni a tanuló kedvező szellemi fejlődését, készségeinek optimális alakulását, tudásának és kompetenciáinak kifejezésre jutását, s valamennyi tudásterület megfelelő kiművelését. Hozzá kell segíteni, hogy képessé váljék érzelmeinek hiteles kifejezésére, a mások helyzetébe történő beleélés képességének az empátiának a fejlődésére, valamint a kölcsönös elfogadásra.

A családi életre nevelés

A család kiemelkedő jelentőségű a gyerekek, fiatalok erkölcsi érzékének, szeretetkapcsolatainak, önismeretének, testi és lelki egészségének alakításában. A szűkebb és tágabb környezet változásai, az értékrendben jelentkező átrendeződések, a családok egy részének működésében bekövetkező zavarok szükségessé teszik a családi életre nevelés beemelését a köznevelés területére.

A testi és lelki egészségre való nevelés

Az egészséges életmódra nevelés hozzásegít az egészséges testi és lelki állapot örömteli megéléséhez. A pedagógusok ösztönözik a tanulókat arra, hogy legyen igényük a helyes táplálkozásra, a mozgásra, a stresszkezelés módszereinek alkalmazására. Legyenek képesek lelki egyensúlyuk megóvására, társas viselkedésük szabályozására, a konfliktusok kezelésére. Az iskola feladata, hogy a családdal együttműködve felkészítse a tanulókat az önállóságra, a betegség-megelőzésre, továbbá a szabályok betartására a közlekedésben, a testi higiéniában, a veszélyes körülmények és anyagok felismerésében, a váratlan helyzetek kezelésében.

Felelősségvállalás másokért, önkéntesség

A személyiség fejlesztése, a kibontakozását segítő nevelés-oktatás célul tűzi ki a hátrányos helyzetű vagy fogyatékkal élő emberek iránti szociális érzékenységet, a segítő magatartás kialakítását a tanulóknál úgy, hogy saját élményű tanuláson keresztül ismerik meg ezeknek a csoportoknak a sajátos igényeit, élethelyzetét. A segítő magatartás számos olyan képességet igényel és fejleszt is egyúttal (együttérzés, együttműködés, problémamegoldás, önkéntes feladatvállalás és -megvalósítás), amelyek gyakorlása elengedhetetlen a tudatos, felelős állampolgári létehez.

Fenntarthatóság, környezettudatosság

A felnövekvő nemzedéknek ismernie és becsülnie kell az életformák gazdag változatosságát a természetben és a kultúrában. Meg kell tanulnia, hogy az erőforrásokat tudatosan, takarékosan és felelősségteljesen, megújulási képességükre tekintettel használja. Cél, hogy a természet és a környezet ismeretén és szeretetén alapuló környezetkímélő, értékvédő, a fenntarthatóság mellett elkötelezett magatartás váljék meghatározóvá a tanulók számára. Érezzen felelősséget a teremtett világ iránt.

Pályaorientáció

Az iskolának - a tanulók életkorához igazodva és a lehetőségekhez képest - átfogó képet kell nyújtania a munka világáról.

Ennek érdekében olyan feltételeket, tevékenységeket kell biztosítani, amelyek révén a diákok kipróbálhatják képességeiket, elmélyülhetnek az érdeklődésüknek megfelelő területeken, megtalálhatják hivatásukat, kiválaszthatják a nekik megfelelő foglalkozást és pályát, valamint képessé válnak arra, hogy ehhez megtegyék a szükséges erőfeszítéseket. Felismertetjük az élethosszig tartó tanulás fontosságát.

Gazdasági és pénzügyi nevelés

A felnövekvő nemzedéknek hasznosítható ismeretekkel kell rendelkeznie a világgazdaság, a nemzetgazdaság, a vállalkozások és a háztartások életét meghatározó gazdasági-pénzügyi intézményekről és folyamatokról. Cél, hogy a tanulók ismerjék fel saját felelősségüket az értékteremtő munka, a javakkal való ésszerű gazdálkodás, a pénz világa és a fogyasztás területén. Tudják mérlegelni döntéseik közvetlen és közvetett következményeit és kockázatát.

Médiatudatosságra nevelés

Cél, hogy a tanulók a mediatizált, globális nyilvánosság felelős résztvevőivé váljanak: értsék az új és a hagyományos médiumok nyelvét.

A médiatudatosságra nevelés az értelmező, kritikai beállítódás kialakítása és tevékenységközpontúsága révén felkészít a demokrácia részvételi kultúrájára és a médiumoktól is befolyásolt mindennapi élet értelmes és értékkelvű megszervezésére, tudatos alakítására.

A tanulók megismerkednek a média működésével és hatásmechanizmusaival, a média és a társadalom közötti kölcsönös kapcsolatokkal, a valóságos és a virtuális, a nyilvános és a bizalmas érintkezés megkülönböztetésének módjával, valamint e különbségek és az említett médiajellemzők jogi és etikai jelentőségével.

A tanulás tanítása

A tanulás tanítása az iskola alapvető feladata. Minden pedagógus teendője, hogy felkeltse az érdeklődést tantárgya iránt, és útbaigazítást adjon a tananyag elsajátításával, szerkezetével, hozzáféréssel kapcsolatban. Meg kell tanítani, hogyan alkalmazható a megfigyelés és a tervezett kísérlet módszere; hogyan használhatók a könyvtári és más információforrások; hogyan mozgósíthatók az előzetes ismeretek és tapasztalatok. Közvetítenie kell a diákok felé, melyek az egyénre szabott tanulási módszerek; miként működhetnek együtt a tanulók csoportban; hogyan rögzíthetők és hívhatók elő szövegek, meghatározások, képletek. Olyan tudást kell kialakítani, amelyet a tanulók új helyzetekben is képesek alkalmazni, a változatok sokoldalú áttekintésével és értékelésével. A tanulás tanításának elengedhetetlen része a tanulás eredményességének, a tanuló testi és szellemi teljesítményeinek lehetőség szerinti növelése és a tudás minőségének értékelése.

1.2. Az iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai feladatai, eszközei, eljárásai

Gimnáziumunk nevelési-oktató feladata az általános műveltség megalapozása, valamint az érettségi vizsgára és a felsőfokú iskolai tanulmányok megkezdésére, a pályaválasztásra felkészíteni a diákjainkat.

Feladatunk, hogy előmozdítsuk a tanulás belső motivációinak, önszabályozó mechanizmusainak kialakítását, fejlesztését.

A nevelési-oktatási folyamat segítse elő a diákok előzetes ismereteinek, tudásának, nézeteinek feltárását, adjon módot tudásuk átrendezésére, továbbépítésére, integrálására.

Magas színvonalú és sokrétű ismeretközléssel és hatékony nevelő-oktató munkával fejlessze a növendékek önálló problémamegoldó, gondolkodóképességét, készségét és a kreativitását.

További feladat a társadalomba való beilleszkedés támogatása azzal, hogy felkészítjük növendékeinket a társadalmi jelenségek, kapcsolatrendszerek megértésére, alakítására, az alkalmazni képes tudás megszerzéséhez nélkülözhetetlen munka felvállalására. A közösségi szolgálat és a diakóniai munka vállalásának biztosítása a növendékek számára a szociális kompetencia fejlesztését szolgálja, melyen keresztül jobban megismerheti a társadalmi viszonyokat, a munka világát.

1.2.1. Kiemelt feladataink

A Biblia örökérvényű parancsait követve őszinte, szeretetteljes emberi kapcsolatokon nyugvó oktatás-nevelés megvalósítása, az inkluzivitás megteremtése.

Minden növendékünk számára biztosítani kell a kulcskompetenciák megszerzését.

Tehetséggondozó és felzárkóztató programokkal az egyéni képességek kibontakozásának támogatása, a tanulási hajlandóság növelése.

Kiemelt feladatunknak tartjuk a kompetenciákra épülő, a kommunikatív készségek fejlesztését előtérbe helyező, egyben tartalomalapú nyelvoktatást, ami az adott évfolyamra kidolgozott tanterv szerint folyik.

Ismert és elismert személyiségek által követésre méltó példák felmutatása, az iskola múltjának minél alaposabb megismerése és megismertetése a diákokkal, volt diákjaink sikeres, vonzó, elismerésre méltó életútjának bemutatása és példaként állítása a növendékeink elé.

Konstruktív, jellegzetes, tartalmas és felelős, alkotó (kis) közösségek, diákkörök létrehozása, ahol a tanuló a közösségben való élet során fejleszti önismeretét, együttműködési készségét, akaratát, segítőkészségét, szolidaritásérzését, empátiáját.

Azon hátrányoknak a csökkentésére való törekvés, amelyek a tanulók szociokulturális környezetéből vagy eltérő ütemű éréséből fakadnak.

Az iskolalelkész karizmatikus, hiteles, az ifjak és a felnőttek nyelvén egyaránt értő és szóló szerepének megerősítése, a lelkigondozás előtérbe állítása az iskola szerkezeti struktúrájának egyik legfontosabb része. Közös célunk a „Lónyay Gyülekezet” megerősítése, hagyományainak, szokásrendszerének, szervezeti kultúrájának megőrzése.

Az iskolában folyó nevelő-oktató munka részletes feladatait a helyi tantervünkben, az egyes tantárgyi struktúrákban fogalmazzuk meg.

1.2.2. A feladatok megvalósítását szolgáló eszközök, módszerek

A célok és alapelvek megvalósítása érdekében változatos eszközök és eljárások alkalmazására törekszünk.

A tanítási-tanulási helyzetek, a tanulásszervezési módok és értékelési eljárások alkalmazkodjanak a tanulók fejlesztési igényeihez, általában is támogassák a tehetségek felkutatását és tehetségük kibontakoztatását.

Az infokommunikációs technológia alkalmazásának folyamatos fejlesztése (internet, e-tananyagok, digitális projektmunkák).

A tanulók előzetes ismereteinek, tudásának, nézeteinek feltárását segítő, tudásuk átrendezését lehetővé tevő együttműködő (kooperatív) tanulási technikák és formák alkalmazása (páros-, csoport- és projektmunka).

Magas színvonalú, sokrétű ismeretközléssel és hatékony tanulásszervezéssel a tanulók cselekvő részvételének előtérbe állítása, az önálló problémamegoldó, gondolkodóképesség és kreativitás fejlesztése.

1.2.3. A pedagógusok helvi intézményi feladatai

Pedagógus munkakörben elsősorban olyan református vagy evangélikus vallású egyháztagot kell alkalmazni, aki életével és munkájával vállalja az intézmény céljait, előírt végzettségű, és a munkakörével kapcsolatos feladatok ellátására alkalmas. Ilyen pályázó hiányában alkalmazható az egyéb követelményeknek eleget tevő más vallású pedagógus is, amennyiben vállalja az intézmény szellemiségét és értékrendjét.

A pedagógus kötelessége, hogy hivatásához és fogadalmához híven a lehető leghatékonyabban segítse a reá bízott növendékek szellemi-lelki-testi fejlődését, Istenhez hűséges, egyházával és hazájával szemben elkötelezett legyen.

Tartsa meg a munkájával kapcsolatos fenntartói és intézményvezetői előírásokat, valamint intézménye tanulmányi- és munkarendjét; működjék együtt vezetőivel, munkatársaival és növendékei szüleivel; képezze magát szaktudományaiban, a neveléstudományban, szaktárgyai tanításának módszertanában és mindazon területeken, amelyek segíthetik abban, hogy hatékonyabban munkálkodhassék az intézmény céljainak megvalósításáért.

Nevelési céljaink megvalósítása érdekében munkája során mutasson példát, különösen a megbízhatóság, becsületesség, szavahihetőség tekintetében, ezzel közvetítve ezen értékek fontosságát.

Az iskolai élet egészére figyelve segítse a közösség tagjainak emberi kibontakozását.

Személyi ügyekben a szeretetről és diszkrécióról se feledkezzen meg.

Tartson rendszeres kapcsolatot diákjai osztályfőnökével, nevelőtanáraival, szüleivel, többi tanárával. Tantárgyanként, osztályonként, illetve csoportonként tervezze meg egész éves munkáját, a megvalósulás dokumentálását, a reflexiók beépítését a munkája minőségének emelése és mind tudatosabbá tétele érdekében időben végezze el.

Szakmailag és módszertanilag alaposan készüljön fel. Munkáját pontosság jellemezze.

Szakmai munkaközösségével egyetértésben szervezze meg a tehetséggondozás és felzárkóztatás teendőit.

Ismerje és alkalmazza az iskola nevelési dokumentumaiban megfogalmazott elveket az ellenőrzés-értékelés feladataiban, és ezek szerint cselekedjen.

Vegyen részt a nevelőtestületi értekezleteken, megbeszéléseken. Az intézmény működési rendjében az egészséges és biztonságos intézményi működtetésre vonatkozóan felmerülő tevékenységekbe kapcsolódjon be.

A munkatervben előírt tanulmányi kirándulásokon, iskolai rendezvényeken vegyen részt.

A tantermekben, szertárban, tornateremben biztosítsa a rendet, a leltározást végezze el.

Az egységes iskolai követelményrendszerrel minden pedagógus köteles betartani. A szaktanárok minden tanév első tantárgyi óráján ismertetik a tanulókkal (és az első szülői értekezleten, illetve a fogadóórákon a szülőkkel) a tantárgy követelmény- és értékelési rendszerét, a pótlási és javítási lehetőségeket.

A pedagógus adminisztrációs és tájékoztatási feladatai körében különösen ügyeljen arra, hogy a tanuló értékeléséről a digitális napló útján rendszeresen értesítse a szülőket. Nevelő és oktató munkája során gondoskodjon növendékei személyiségének fejlődéséről, tehetségének kibontakoztatásáról, vegye figyelembe tanítványai egyéni képességeit, adottságait, fejlődésének ütemét, szociokulturális helyzetét.

Szaktárgya körében vegyen részt a teljesítménymérésekben, gondoskodjon arról, hogy a tanulóknak az értékeléshez megfelelő számú érdemjegye legyen. Az érdemjegyeket írja be a digitális naplóba.

Az iskola Pedagógiai Programjában és Szervezeti és Működési Szabályzatában előírt valamennyi pedagógiai és adminisztratív feladatát maradéktalanul teljesítse.

Határidőre szerezze meg a kötelező minősítéseket.

Őrizze a hivatali titkokat.

1.2.4. Az osztályfőnöki munka tartalma, az osztályfőnök feladatai

Az azonos évfolyamra járó, azon belül közös tanulócsoportot alkotó tanulók egy osztályközösséget alkotnak. Az osztályközösségek diákjai a tanórák/foglalkozások túlnyomó többségét az órarend szerint közösen látogatják.

Az osztályközösség élén az osztályfőnök áll. Az osztályfőnököt az igazgatóhelyettes és az osztályfőnöki munkaközösség vezetőjének javaslatát figyelembe véve az igazgató bízza meg. Az osztályfőnök jogosult az egy osztályban tanító pedagógusok értekezletének összehívására.

Az osztályfőnöki munka nehéz, sokrétű, embert és lelket próbáló, szép feladat. Az osztályfőnöknél összegződnek a nevelési problémák. Az ő feladata a szaktanárok segítségével, a magatartási nehézséggel küzdő, szociális hátrányokkal induló, kudarcokkal terhelt tanulók problémáinak megoldása éppúgy, mint a tehetséges tanulók segítése, fejlődésük támogatása.

1.2.5. Az osztályfőnök feladatai és hatásköre

Az intézmény pedagógiai elvei szerint neveli osztályának tanulóit, a személyiségfejlődés tényezőit figyelembe veszi.

A pedagógia elvei és gyakorlata szerint neveli tanítványait.

Célzatosan összehangolja osztályában a nevelési tényezőket, mindent megtesz azért, hogy osztálya jó közösségé váljon, amelyben minden tanuló otthon van.

Tanítványai családi hátterének és személyiségének alapos megismerésére törekedve, az intézmény nevelési céljainak megfelelően, azokkal mélyen azonosulva, formálja személyiségüket, segíti önismeretük, hivatástudatuk fejlődését.

Igyekszik folyamatos jelenlétével is kifejezni az osztályával való törődését (szünetekben, kirándulásokon, iskolai rendezvényeken való részvételével).

Együttműködik az osztály diákönkormányzatával, segíti a tanulóközösség kialakulását.

Koordinálja és segíti az osztályban tanító pedagógusok munkáját, és látogatja óráikat.

Aktív pedagógiai kapcsolatot tart fenn az osztály szülői munkaközösségével, a tanítványaival foglalkozó nevelőtanárokkal és a tanulók életét, tanulmányait segítő személyekkel (pszichológus, logopédus, gyógytestnevelő, gyermekvédelmi feladatokkal megbízott pedagógus).

Figyelemmel kíséri a tanulók tanulmányi előmenetelét, az osztály fegyelmi helyzetét; különös gondot fordít a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók segítésére.

Minősíti a tanulók magatartását, szorgalmát és minősítési javaslatát a nevelőtestület elé terjeszti.

Szülői értekezletet tart, szükség esetén családot látogat, a digitális napló útján rendszeresen informálja a szülőket a tanulók magatartásáról, tanulmányi előmeneteléről.

Tanév elején ismerteti a tanulókkal és a szülőkkal a házirendet, az éves munkatervet, valamint a munka-, baleset- és tűzvédelmi szabályzatot.

Tájékoztatja a szülőket a közösségi szolgálattal kapcsolatos tudnivalókról.

Szülői értekezletet, fogadóestet tart az éves munkatervnek megfelelően.

Ellátja az osztályával kapcsolatos ügyviteli feladatokat.

Adminisztrálja a tanulók hiányzását, az igazolatlan hiányzások esetén megteszi a jogszabályban előírtakat.

Osztálya tanulóit rendszeresen tájékoztatja az előttük álló feladatokról, azok megoldására mozgósít, közreműködik a tanórán kívüli tevékenységek szervezésében.

Az érdekeltekkel egyetértésben javaslatot tesz a tanulók jutalmazására és büntetésére.

Részt vesz az osztályfőnöki munkaközösség munkájában, javaslataival és észrevételeivel, a kijelölt feladatok elvégzésével elősegíti a közösség tevékenységének eredményességét.

Osztályfőnöki órákat tart a Pedagógiai Programnak megfelelően.

Elvégzi a jogszabályokban előírt adminisztrációs feladatait: hiányzások kezelése, törzskönyv vezetése, félévi értesítő nyomtatása, év végi bizonyítvány kitöltése, érettségivel, felvétellel és a közösségi szolgálattal kapcsolatos osztályfőnöki adminisztráció elvégzése.

Figyelemmel kíséri az osztályát tanító pedagógusok digitális naplóba tett bejegyzéseit.

1.3. A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

A középiskolai nevelés-oktatás szakaszában folyó nevelés-oktatás feladata az iskolai alapműveltség árnyalása és megszilárdítása, melynek során már megjelennek a pályaválasztáshoz, a továbbtanuláshoz, a munkavállalói szerephez szükséges kompetenciák. A nevelési célok intézményi szintű tudatos követése, valamint a hozzájuk rendelt feladatok végrehajtása és végrehajtása az intézményi pedagógiai kultúra és a színvonalas pedagógiai munka meghatározó fokmérője, a pedagógiai-szakmai ellenőrzés egyik fontos kritériuma. (A 110/2012. (VI. 4.) Korm. rendelet, a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról)

Iskolánk alapvető feladata, hogy a tanulók személyiségét széleskörűen fejlessze, tiszteletben tartva minden ember egyediségét, fejlődését és az egyetemes emberi értékeket. Célkitűzéseink alapján az alábbi konkrét pedagógiai feladatok köré csoportosítjuk a személyiségfejlesztéssel kapcsolatos teendőinket.

1.3.1. Az értelmi nevelés

Az értelmi nevelés területén nagy hangsúlyt fektetünk a kulcskompetenciák fejlesztésére, az értelmi képességek, illetve az önálló ismeretszerzéshez szükséges képességek kialakítására, fejlesztésére.

A kulcskompetenciák fejlesztése a Nemzeti alaptanterv alapján történik.

Anyanyelvi kommunikáció

Az anyanyelvi kommunikáció magában foglalja a gondolatok, érzések és érzelmek kifejezését és értelmezését szóban és írásban egyaránt, valamint a helyes és kreatív nyelvhasználatot az élet minden területén: családon belül, iskolában, társadalmi érintkezések, szabadidős tevékenységek során.

Idegen nyelvi kommunikáció

Az idegen nyelvi kommunikáció az anyanyelvi kommunikáció elemeivel jellemezhető: fogalmak, gondolatok, érzések, tények és vélemények megértése, kifejezése és értelmezése szóban és írásban (hallott és olvasott szöveg értése, szövegalkotás írásban és szóban).

Matematikai kompetencia

A matematikai kompetencia a matematikai gondolkodás fejlesztésének és alkalmazásának képessége, felkészítve ezzel az egyént a mindennapok problémáinak megoldására is.

Természettudományos és technikai kompetencia

A természettudományos kompetencia készséget és képességet jelent arra, hogy ismeretek és módszerek sokaságának felhasználásával magyarázatokat és előrejelzéseket tegyünk a természetben.

Digitális kompetencia

Ez a kulcskompetencia felöleli az információs társadalom technológiáinak magabiztos és kritikus használatát, az információ megkeresését, összegyűjtését és feldolgozását, a valós és a virtuális kapcsolatok megkülönböztetését.

Hatékony, önálló tanulás

Minden műveltségi területen az önálló, hatékony tanulás azt jelenti, hogy az egyén képes kitartóan tanulni, saját tanulását megszervezni egyénileg és csoportban egyaránt, ideértve az idővel és az információval való hatékony gazdálkodást.

Szociális és állampolgári kompetencia

A személyes, értékorientációs, szociális és állampolgári kompetenciák a harmonikus életvitel és a közösségi beilleszkedés feltételei, a közjó iránti elkötelezettség és tevékenység.

Kezdeményezőképeség és vállalkozói kompetencia

A kezdeményezőképeség és vállalkozói kompetencia segíti az egyént a mindennapi életben – így a munkahelyén is – abban, hogy megismerje tágabb környezetét, és képes legyen a kínálkozó lehetőségek megragadására. Alapját képezi azoknak a speciális ismereteknek és képességeknek, amelyekre a gazdasági tevékenységek során van szükség.

Esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképesség

Az esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképesség magában foglalja az esztétikai megismerés, illetve elképzelések, élmények és érzések kreatív kifejezése fontosságának elismerését, mely minden műveltségterületen jelentkezik. Olyan képességek tartoznak ide, mint a művészi önkifejezés, a műalkotások és előadások elemzése, saját nézőpont összevetése mások véleményével, a kulturális tevékenységben rejlő gazdasági lehetőségek felismerése és kiaknázása.

A kreativitás, a kreatív alkotás, önkifejezés és kulturális tudatosság kompetenciái

A kreativitás valamennyi műveltségterületen megjelenő készség, melynek fejlesztése minden tantárgy közös feladata. A kreativitás elősegíti a jobb teljesítmény elérését. Fejlesztése hatással van a problémamegoldó képesség és a személyiség fejlesztésére is. A kreativitás szoros kapcsolatban van az önismerettel és az önkifejezéssel. A kreativitás fejlesztése összefügg a csoportmunkák előtérbe kerülésével.

A személyes és társas kapcsolati kompetenciák

Iskolánk fontos szerepet szán a szociális kompetenciák fejlesztésének. Segíti a szociális készségek kialakítását és gyarapítását, valamint azt, hogy a gyerekek megismerjék erősségeiket és gyengeségeiket, képesek legyenek erősségeikre építve a gyengeségeiket javítani. A társas kompetenciák fejlesztése tanórákon és tanórán kívül is folyik. A tanórákon elsősorban a kooperatív tanulási folyamatba építve. A kooperatív csoportmunka lehetőséget teremt a személyiségfejlődésre és a kognitív képességek hatékonyabb kibontakoztatására is. Iskolánk támogatja a tanórán kívüli szociális kompetenciákat fejlesztő programokat, melyek elsősorban az osztályfőnöki tevékenységben és a diákönkormányzat munkájában jelenik meg.

1.3.2. Az erkölcsi nevelés

Az iskola feladata a biztos keresztyén erkölcsi alapok megteremtése, a hit értékeinek közvetítése. Az erény szeretetére, a bűn gyűlöletére és a gondviselés parancsainak hívó és engedelmes elfogadására való nevelés.

A keresztyén erkölcsi nevelés részei:

- Isten- és emberszeretet megalapozása,
- humánus, az ember tiszteletére való nevelés (diák-diák, tanár-diák, gyermek-szülő, tanár-tanár, tanár-szülő, gyerek-felnőtt, felnőtt-felnőtt kapcsolatokban),
- a tudás, a munka, az értékteremtés megbecsülésére való nevelés,
- munkafegyelem kialakítása,
- a demokratikus viselkedés megalapozása (aktív állampolgárságra nevelés)
- a gyülekezeti életben való felelősségteljes részvétel igényének kialakítása
- az etikus viszonyulás és döntés szükségességének felismertetése és elfogadtatása; az ítélőképesség kialakítása, mellyel a diák felismeri mi a jó és mi a rossz, választ a kettő közül, és ki is áll választása mellett,
- közösségi értékek belsővé válásának a gyakorlása (alkalmazkodás, stressztűrés, stresszoldás, konfliktuskezelés, másokért érzett felelősség),

- normatív magatartás (becsületesség, igazságosság, őszinteség, bizalom, erkölcsi tisztaság) kialakítása
- illemtudó viselkedés gyakorlása.

1.3.3. Környezettudatos nevelés – teremtésvédelem

A környezetvédelem jelentős szaktudománnyá vált, amelynek erkölcsi vonatkozásai is vannak. Az egyházi iskolának a környezettudatosságra való nevelés keretei között annak hitbeli és erkölcsi vonásait is be kell mutatnia. Célja ezért nem lehet kevesebb, mint hogy pedagógusok, szülőkés diákok együtt tanuljanak meg újra **harmóniában élni Isten teremtett világával**. Ezért a környezettudatosságra való nevelés helyett inkább a **teremtésvédelem** kifejezést használjuk. A teremtésvédelem több mint természetvédelem; ebben megjelenik a társadalmi és szociális szféra is. Meg kell tanulnunk jól viselni ennek a teremtettségnek a felelősségét is – mert a teremtmények között mi, emberek **felelőséget hordozók vagyunk, hitünkéből fakadón ezért fokozott figyelmet kell fordítanunk a teremtett világ védelmére. A Teremtő iránti bizalmunk ugyanis a teremtés iránti felelősséggel párosulva lesz igazán hiteles.**

Az univerzum határtalan misztériuma, a teremtés bősége, szépsége és nagysága ezen az értékes bolygón mind Isten dicsőségét testesíti meg. Valljuk, hogy a Szentháromság Isten minden életforrása. A Szentlélek jelenléte a teremtésben összeköt bennünket, embereket minden teremtett étellel. Isten előtt felelősek vagyunk a közösség életéért. A teremtett világ tiltakozik az ellen a bánásmód ellen, ahogy az emberiség bánik vele.” Az egész teremtett világ együtt sóhajtozik. és együtt vajúdik mind ez ideig.” (Róma 8, 22) Az ökológiai egyensúly súlyosan felborult. Hitünk téves értelmezése miatt, hibás közösségi és egyéni magatartásunkkal mi, keresztyének is részt vettünk a rombolás folyamatában. „Nem igaz, hogy az ökológiai krízis csak technikai kérdés lenne! Éppen azért vagyunk olyan súlyos ökológiai krízisben, mert a természettel való érintkezést a technikai kezelésre korlátoztuk.” – írja iskolánk egykori diákja, Bolyki János professzor az 1999-ben megjelent „Teremtésvédelem” c. könyvében. Meg kell tanuljuk, hogyan figyeljünk oda minden teremtményre: a földre, a vízre, a levegőre, minden emberre, a növényi életre és más élőlényekre.

A bibliai teremtéstörténetek szerint az emberiség szerves része a teremtett világnak, de különleges felelősséget kell vállalnia érte. Ez a kapcsolat a Teremtő, a teremtett világ és az emberiség között gyakran szövetségekötésekben fejeződött ki, kezdve a Noéval kötött szövetséggel és megújítvakésőbb Isten népével. Az emberi bűn ezt a szövetséget megszegte, és ez vezette a teremtett világot a torzuláshoz, szakadáshoz és szétbomláshoz – a „hiábalóságához” (Róma 8, 20).

Gazdaságunk és mohóságunk pedig a pusztulás szélére sodorta. Azonban a Biblia emlékeztet bennünket arra is, hogy Jézus Krisztus megváltó munkája nemcsak az emberiség számára hozott megújulást, hanem az egész világegyetemnek. Ezért reményünk van arra, hogy ebben a szövetségben a föld egészére vonatkozó ígéretek beteljesedhetnek. Krisztusban „a teremtett világ maga is meg fog szabadulni a romlandóság szolgaságából Isten gyermekeinek dicsőséges szabadságára” (Róma 8, 21).

A teremtésvédelem jegyében a következő témakörökkel foglalkozunk:

- Az élet ajándék, részesedés Isten áldásában–egészségvédelem, egészségtudatosság, a Teremtés hetének évenkénti megrendezése az iskolában
- Globális vízió-egység és összefüggés– vagyis „Gondolkozz globálisan, cselekedj lokálisan!” – konkrét „akciótervek” (szelektív hulladékgyűjtés az osztálytermekben és a tanári szobában, évente megrendezett papírgyűjtési verseny, természettudományos témahét)
- A szolidaritás erénye, vagyis együttműködés, felelősség embertársaink és környezetünk iránt (az IKSZ keretében a diákok bevonása környezetvédelemmel kapcsolatos önkéntes projektekbe, pl. Te szedd!)

A teremtett világról való gondoskodás etikai, morális és politikai vonatkozásai:

Iskolánk 2018-ban csatlakozott az ökögyülekezeti mozgalomhoz, amelynek keretében a következő vállalásokat tettük:

Lelkiekben:

1. Megünnepeljük a Teremtés hetét (szeptember utolsó vasárnapjától kezdődő hét).
2. Évente legalább egyszer szabadtéri alkalmat (áhítatot, közös imádságot, éneklést) tartunk.
3. Rendszeresen imádkozunk a teremtett világ megőrzéséért.
4. Gyönyörködünk az ajándékba kapott teremtett világ szépségében.
5. A teremtett világ megőrzésében globálisan gondolkodunk és lokálisan cselekszünk.

Gyakorlatban:

1. Erőforrásainkat mértékletesen és takarékosan használjuk.
2. Teremtett társainkra, a növényekre és állatokra is tekintettel vagyunk.
3. Krisztusi szeretettel fordulunk a gyengék és elesettek felé.

Hétköznapi működésünkben és szolgálatainkban is törekszünk a teremtésvédelemre, például:

1. újrahasznosított papírt használunk, kétoldalas nyomtatásban;
2. elsősorban elektronikus levelezést folytatunk; felhívjuk a figyelmet a felesleges nyomtatás elkerülésére.
3. kerüljük a nehezen lebomló és egyszer használatos anyagok használatát (PET palack, műanyag csomagolás)

4. a dekorációs virágaink hazai termesztésű (nem külföldi) forrásból származnak, illetve törekszünk a dekorációk újra felhasználhatóságára.

5. A teremtésvédelmi eseményekről beszámolunk; az MRE Ökogyülekezeti Mozgalom programjaiba bekapcsolódunk.

1.3.4. Kiemelt feladataink:

A Biblia az ember lényegét az Istenhez való viszonyában határozza meg. Egyfelől teremtmény, aki az Istenre nézve teremtett, és az Istennel való kapcsolatában találja meg élete célját és értelmét, másfelől az ember részese Isten formáló tevékenységének. Az ember személyiségének része az Istenre való utaltsága, a kegyelem megértése. Annak megértése, hogy az ember értéke nem a teljesítményével azonos. Az emberről szóló bibliai kijelentések megjelennek a különböző tudományterületeken is, elsősorban etikai kérdésként.

Az egyik legfontosabb feladat az egyes szaktárgyak tanítása során felmerülő etikai kérdésekben rejlő nevelési lehetőségek kihasználása. Ez fejleszti az etikai érzékenységet, és növeli a teremtett világ iránti felelősséget. Például a földrajz órán a környezetszennyezés, vagy biológia órán a születésszabályozás kérdése. A pedagógus feladata, hogy bemutassa a keresztyén értelmezését a felvetett kérdéseknek.

Az ember teljessége, a személyiségének egész volta veszélyeztetett az információs társadalmi robbanás következményeként. A manipulálással szembeni kritikus magatartás segít a töredezettség érzetének megszüntetésében. Az önismeretre tudatosan kell tanítani a növendékeket. „Mindent megvizsgáljatok, ami jó, azt megtartsátok.” (I.Thes. 5, 21.)

A Biblia szerint az ember szabadságra teremtett, de azt a bűnben elveszítette. A Krisztussal való közösségben azonban helyreáll ez a szabadság. Az új szabadságban az ember megszabadul a múltjától, kiszabadul önmaga zártságából, és már nem önmagával foglalkozik elsősorban, hanem a másik ember felé fordul. A személyiség fejlesztése egyben a közösség fejlesztését is jelenti. A pedagógus feladata, hogy a növendéket az egyéni képességeinek ismeretében a közösség felé vezesse. A teljesítményorientált mai társadalmakban a keresztyén nevelés tudatosíthatja a növendékben, hogy az ember értéke nem azonos a teljesítményével, a pontszámaival. Az iskolának a nem mért és nem mérhető fontos tulajdonságokat is fejlesztenie kell, mint hűség, szolidaritás, kitartás, lelki állóképesség, szeretet. Ezek az értékek tehetik a növendékeket életképesse.

Az ember az Istenhez való viszonyában dialogikus lény, vagyis meghallásra és válaszadásra képes. A másik emberrel való dialógust lehetetlenné teszi az ember önigazolásra, önbizonyításra való hajlama. Ennek az állapotnak a megerősödése az emberi együttélést is befolyásolja. „Boldogok a békességre igyekezők.” (Máté 5,9.). Fontos feladat, hogy diákjainkat párbeszédre képes emberekké neveljük.

A keresztyén nevelés a szabadság és a szeretet légkörében folyó dialógus, melyben kibontakozhat a felelős döntésre képes felnőtté váló növendék személyisége.

A tanár az egész személyiséggel nevel, a növendékek a tanár egész személyiségére reagálnak, ezért nagyon fontos szerepe van a nevelésben az indirekt nevelési eszközöknek és módszereknek.

A növendékek személyiségének fejlesztésében kiemelkedő szerepet szánunk az iskolalelkésznek.

1.4. A teljes körű egészségfejlesztéssel összefüggő feladatok

A Lónyay Utcai Református Gimnázium egészségnevelési programja az Egészségügyi Világszervezet, a WHO egészségnevelési útmutatására épül, mely szerint az egészségfejlesztő iskola elősegíti, hogy az iskola az élet, a tanulás és a munka egészséges színtere legyen, és arra törekszik, hogy folyamatosan fejlessze környezetét.

Ezt az egészségfejlesztő célt az iskolánk háromféle módon próbálja elérni.

1. a tanulók és a tantestület egészségének védelmét, az eredményes tanulás előfeltételét,
2. a pedagógusok, az egészségügyi szakemberek, a szülők és a diákok együttműködését,
3. az egészséges környezetet, az iskolai egészségnevelést és egészségügyi szolgáltatásokat biztosít.

Az egészség nem a betegség hiánya, hanem a testi, lelki, szociális jóllét állapota. Tehát nem passzív állapot, hanem folyamat. Az egészség kiteljesedésére az alábbi négy feltétel teljesülése adja a legnagyobb esélyt a diákoknak:

1. ha az egyén integrálódik a közösséghez (családhoz, iskolához)
2. ha a változó terheléshez alkalmazkodni tud
3. ha egyediségét megőrzi
4. ha megteremti az összhangot a biogenetikai, fizikai, lelki és társadalmi lehetőségei közt.

Az iskolának jelentős szerepe van abban, hogy a tanulók fent említett feltételeknek megfeleljenek, és ezáltal egészségüket megőrizhessék. A korszerű egészségnevelés az egészségi állapot erősítésére és fejlesztésére irányul.

Ide tartoznak például a következők:

- a) az egészséges táplálkozás,
- b) az aktív szabadidő eltöltés,
- c) a lehetőség szerinti mindennapos testmozgás,

- d) a személyi higiéné,
- e) a lelki egyensúly megteremtése,
- f) a harmonikus párkapcsolat ideáljának kialakítása,
- g) a családi életre való nevelés,
- h) a családtervezési módszerek megismertetése,
- i) az egészséges és biztonságos környezet kialakításának igénye,
- j) az egészségkárosító magatartásformák elkerülése.

1.4.1. Egészségnevelési és környezeti nevelési elvek

A gyerekek az iskolában nem egyszerűen az életre készülnek, hanem az iskola számukra maga az élet. A személyes kapcsolatok gazdagsága teszi az iskolát valódi életteli szintérré.

Ezért fontos az egészséges iskola megteremtése, mely nem csak külső körülményeiben, hanem szocializációs szerepében is olyan hely, ahol gondjait megbeszélheti. A fiatalok hosszú éveket töltenek az iskolában. Ebben a hosszú időszakban érdemi hatást lehet gyakorolni a személyiségfejlődésükre, mely nagyban meghatározza az életmódjukban később kialakuló szokásaikat, a keresztyéni életideáloknak megfelelő egészségkultúrájukat.

Az egészségnevelés megvalósításában részt vevők

A diákok, a tantestület (kiemelt szerepük van a testnevelőknek, biológia szakos tanároknak és az osztályfőnököknek valamint az egészségfejlesztésben képzett pedagógiai szakembereknek), a szülők, az iskolaorvos és a védőnő.

A prevenciós szakemberek és a kollégák támogatása, együttműködése elengedhetetlenül fontos. A tanároknak tudniuk kell, hogy mi a feladatuk, és mit kell tenniük, ha kompetenciájukat meghaladó problémával találkoznak. Szükség van arra, hogy az iskolaigazgató, az iskolavezetés, az egész tantestület, minden pedagógus egyet értsen az iskola egészségnevelő céljaival. Minden munkatárs véleménye fontos. Össze kell gyűjteni a nevelőtestület módszereit, ötleteit, de tisztázni kell, kik azok, akikre leginkább számítani lehet. Kiemelt jelentőségű a szakirányú végzettséggel rendelkező tanárok (biológia, testnevelés, társadalomismeret, hittan) bevonása a munkába.

A szülők a diákok egészséges életvitelének cselekvő alakítói. A szülők és az iskola együttműködése elengedhetetlen. A szülők véleményét a szülői értekezleteken, fogadóórák alkalmával ismerhetjük meg, ezen alkalmakkor gyűjthetjük össze a szülők által megfogalmazott problémákat, majd ezeket közösen – szülők, pedagógusok, diákok és más szakemberek együttműködésével - oldhatjuk meg.

Az iskola-egészségügyi feladatokat az iskolaorvos és a védőnő együtt látja el. Feladataik a tanulók életkorhoz kötött vizsgálata, amely magában foglalja a testi, az érzelmi és intellektuális fejlődés követését, és a kóros elváltozások korai felismerését.

Az iskola sajátosságából következően nagy szerepe van a lelki vezetésnek. A lelki eredetű problémák feldolgozásában segít a tantestületnek.

Az egészségfejlesztési program hozzásegíti a tanulókat

- az egészséges életvitel kialakításához,
- a helyes értékrend felépítéséhez,
- az egészségvédelem kérdéseinek megismeréséhez,
- az életmóddal kapcsolatos (biológiai-pszichés) tennivalók elsajátításához,
- a képességek erősítéséhez, fejlesztéséhez,
- az egészségre káros szokások megismeréséhez, kiküszöböléséhez.

Mindennek legyen figyelemfelkeltő, tájékoztató, motiváló szerepe az egészség értéként tudatosításában. Ezek birtokában képesek lesznek egészségük megőrzésére, a betegségek megelőzésére, az egészséges személyiség kimunkálására, a helyes egészség-magatartás kialakítására.

Alapelve, céljai

Az iskolai egészségnevelő program a diákokért van, az ő egészséges életvitelüket szolgálja. Az őket érintő, egészségükkel kapcsolatos problémáikról közvetlenül tudomást szerezhetünk, ha megvan a bizalom az iskolai egészségnevelő program szereplői között. Ennek a bizalomnak a kialakítása a program egyik legfontosabb célja. A különböző vizsgálatok, felmérések pedig a közvetett információszerzést szolgálják.

Az egészséges életmód és életszemlélet, magatartás területei

- önmagunk és egészségi állapotunk ismerete,
- a mozgás fontossága
- a testi higiénia,
- az étkezés, táplálkozás egészséget befolyásoló szerepe,
- a barátság, a párkapcsolatok, AIDS prevenció,
- személyes krízishelyzetek felismerése és stratégiák ismerete,
- a tanulás és a tanulás technikái,
- a szenvedélybetegségek elkerülése (dohányzás, alkoholfogyasztás, kábítószer használatának megelőzése)
- személyes biztonság (közlekedés),
- a tanulási környezet alakítása
- a természethez való viszony, az egészséges környezet jelentősége, a környezeti ártalmak elkerülése,
- a betegség és a gyógyulást segítő magatartás (elsősegélynyújtás, gyógyszerhasználat),
- fogyatékosok és hátrányos helyzetűek integrációja.

Az egészséges életmód kialakítására irányuló módszereink

A hagyományos egészségnevelő felvilágosítást, amely biológia szakórákon zajlik, azért alkalmazzuk, mert a több és helyes tudás helyes döntésekhez és az életvezetés helyes alakításához vezet. (Például a világ számos országában nagyon jó eredményhez vezettek azok az egészségnevelő kampányok, melyek a dohányzás veszélyeire, a helyes táplálkozási szokásokra és a mozgásban gazdag életmódra hívták fel a figyelmet.)

A hagyományos felvilágosítás azonban nem elegendő a tanulók viselkedésének a befolyásolására. Más, iskolán kívüli motivációk lényegesen erőteljesebbek és elemibbek lehetnek annál, semhogy pusztán az ismeretek átadása, kiigazítása révén érdemi eredményeket tudjunk elérni.

A hagyományos egészségnevelés jellemző vonása, hogy általában egyoldalú közlési forma: adriátság aktív és személyes bevonása nélkül történik. A nagyobb hatékonyság elérése érdekében pediggyakran fordul elrettentő információk bemutatásához.

Rizikócsoportok felismerése – az iskolaorvosi vizsgálatok során sor kerül a tanulók életkorhoz kötött kötelező szűrővizsgálatára.

Serdülőkori készségfejlesztő vagy önismereti foglalkozások – a serdülőkori pszichés problémákkal küszködő tanulók számára képzett szakember, az iskolapszichológus foglalkozásai jelentenek segítséget.

Milyen keretek között valósítjuk meg egészségnevelési céljainkat?

Az iskolai teljes körű egészségfejlesztés szinterei:

- életviteli feladatok
- tanórai feladatok
- tanórán kívüli feladatok

Kötelező tanórai keretben végzett egészségnevelés

Minden tantárgynak van csatlakozási pontja az egészségfejlesztéshez.

A következő tantárgyaknak kiemelkedő jelentőségük van az egészségfejlesztés területén.

Testnevelés tantárgyon belüli egészségnevelés

- testnevelésórák
- sporttevékenységek, sportkörök
- osztálykirándulások, iskolai sportrendezvények
- sítábor, nyári vízitúrák
- délutáni, hétvégi szabadidős foglalkozások, például vetélkedők, versenyek, játékos programok, iskolanapi programok, táncok, szalagtűző bál.

Biológia tantárgyon belüli egészségnevelés

5-6. osztályosok

A természetismeret tantárgy keretében az egészségmegőrzés igényének felkeltése, az egészséges életmód szokásrendszerének kiépítése. A testi és lelki egészség összefüggései.

7-8. osztályosok

Az emberi test életműködésének ismerete az önismeret lényeges eleme. Az egészségmegőrzés belső igényének kialakítása. Az egyéni adottságok, hajlamok figyelembe vétele a szervezet működésében. A balesetek elkerülése. A kerékpárral és egyéb alternatív városi közlekedési eszközzel való utazás egészségmegőrző szerepe és veszélyei.

10. osztályosok

Mikroorganizmusok által okozott megbetegedések megismerése, betegségének lefolyása, és a szükséges prevenciók megismertetése, szükséges egészségvédő magatartások kialakítása.

Fertőzések, járványok. A betegségek megelőzésének módjai (környezeti ártalmak minimalizálása, személyes higiéné, az egészséges életmód szokásrendszerének kialakítása, törekvés a lelki egészség megteremtésére stb.)

Az egészségmegőrzés igényének felkeltése, az egészséges életmód szokásrendszerének kiépítése.

11-12. osztályosok

Saját testünk, szervezetünk működésének ismerete, mint az önismeret szerves része (egyéni hajlamok, jellegzetes betegségtünetek felismerése, a hipochondria tudatosítása). A serdülés testi sajátosságai, a serdülőkori biológiai, pszichológiai érés folyamatának ismerete, megértése.

Genetikai ismeretek, az öröklődés jelentőségének felismerése. Az egészséget fenyegető tényezők ismerete, törekvés ellensúlyozásukra (a környezet károsító hatása, helytelen életvitel, egészségtelen táplálkozási szokások, stressz stb.). Balesetek megelőzése (a balesetveszély felismerése, balesetvédelmi szabályok ismerete, betartásuk: segítségnyújtás balesetknél). Az egészséges táplálkozás, a háztartás szervezése.

Szexuális kultúra: a szexuális élet megkezdése, biológiai és erkölcsi szempontok, felelősségvállalás egymás iránt – a fogamzásgátlás módjai és kockázatuk, a gyakran váltogatott partnerkapcsolatok konfliktusai, veszélyei (fertőzésveszély) az abortusz körüli viták (mikor kezdődik az élet?) „az optimális családtervezés” lehetősége.

Egészségkárosító szokások, szenvedélyek kialakulásának megelőzése, illetve gyógyításuk, a mértéktelen alkoholfogyasztás, a dohányzás, a gyógyszerek, a kábítószer, az energiitalok fogyasztásának veszélyeire való figyelemfelhívás, az alkoholizmus és drogfüggőség kezelése (szociális és egészségügyi intézkedések). A betegekkel, fogyatékosokkal szembeni magatartás kialakítása, beteg, gondozásra szoruló családtagokkal való bánásmódra nevelés formálása.

Tanórán kívüli foglalkozások

- délutáni szabadidős foglalkozások

- sportprogramok
- témával kapcsolatos filmvetítések, vetélkedők, versenyek, egyéb játékos programok, csoportfoglalkozások
- egészségnap
- sportrendezvények, kulturális programok
- kirándulások, erdei iskolák, túrák, sportprogramok
- együttműködés sportegyesületekkel

Az iskola egészségfejlesztési stratégiájának kimunkálása hosszú távú előrejelzés lehet a tanulók életminőségében, a romló tendenciák megfékezésében, a javulás feltételeinek megteremtésében. Célunk az, hogy megtanítsuk gyermekeinket arra, hogy törődjenek magukkal, fejlesszék magukban a teljes ember igényét. Ápolják érzelmeiket, ne váljon öröm nélküli kötelességgé mindennapi munkájuk. Tudjanak örülni egymásnak, családjuknak, barátaiknak. Több megértéssel és elfogadással éljenek együtt másokkal, így biztosan egészségesebb életet élhetnek.

A teljes körű egészségfejlesztés megvalósulása

A program megvalósulása a tanévek során, az iskola munkatervében megtervezetten történik. A szaktanárok és osztályfőnökök, a diákönkormányzat és más alkalmanként felálló munkacsoportok a napi munka tervezésekor figyelemmel kísérik a program megvalósulását. A megvalósítás során a folyamatokat tervezzük, nyomon követjük, ellenőrizzük és értékeljük a megfogalmazott módszerek, értékek mentén.

A teljes körű egészségfejlesztési program megvalósításáért az iskola minden pedagógusa, dolgozója felelős.

A program megvalósulásának ellenőrzése-értékelése

Életvitelszerűen megvalósuló tevékenységek:

A napi iskolai élet során folyamatosan végzett és irányított tevékenységekkel szemben az elvárás, hogy beépüljenek a tanuló magatartásformái sorába, váljanak spontán végzett cselekedetekké. A tanárok a tanulók közt élve „érezkelik” a folyamat fejlődését, érését, és szükség szerint korrigálják azt.

Tanórai keretben megvalósuló fejlesztés:

A tananyaghoz kapcsolódóan elsajátítandó ismeretek ellenőrizhetők, mérhetők. Részei a tanulási folyamatnak. A tananyag számonkérésének folyamatában ellenőrizhető, hogy az életvitelszerűen rögzítendő elemek valóban beépültek-e a tanuló viselkedési kultúrájába.

Tanórán kívüli tevékenységek (egyéb foglalkozások) során megvalósuló fejlesztés:

A munkaterv szerint megszervezett témnapok, témahetek, projektek egyrészt a fejlesztési folyamat előre megtervezett elemei, másrészt a hiányosságok észlelését követő korrekciók.

Visszacsatolás:

Az adott események, a tanév értékelése során elért eredmények reális feltérképezése adja a következő tervezési időszak szakmai alapját. Az elsajátítandó ismereteknek spirálisan kell fejlődniük, el kell mélyülniük a tananyagban. Ezt az iskola és a tanárok az éves munkatervben, a programtervekben és a foglalkozási tervekben tervezik meg.

1.5. A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység

Iskolai nevelő és oktató munkánk egyik alapvető feladata a kiemelt figyelmet igénylő tanulók fejlesztése, melynek alapja a tanulók egyéni képességeinek, fejlettségének, ismereteinek figyelembevétele, a differenciálás; valamint különféle egyéni fejlesztő módszerek és szervezeti formák alkalmazása a tanítási folyamatban.

Kiemelt figyelmet érdemlő tanulók a sajátos nevelési igényű, a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő, a kiemelten tehetséges és a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók. Az együttnevelés során a pozitív emberi értékek, tulajdonságok kialakítására törekszünk (a szeretet, a jóság, a becsületesség, az őszinteség, az önzetlenség, a szorgalom, a segítőkészség, a tolerancia, a felelősségérzet példáinak erősítése), az együttműködési képesség kialakítására, és az empátia fejlesztésére.

1.5.1. A hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulókkal kapcsolatos pedagógiai teendők

Az iskolában gyermek- és ifjúságvédelmi feladatokat az ezzel megbízott látja el a kötött munkaidőnek a neveléssel-oktatással le nem kötött részében. A nyilvántartás mellett a szociális és hatósági intézményhálózattal való kapcsolattartást is ellátja.

A gyermek- és ifjúságvédelmi felelős együttműködik az iskola minden érintett pedagógusával, a diákönkormányzattal, tagja az osztályfőnöki munkaközösségnek, és kapcsolatot tart az egészség- és környezeti neveléssel is foglalkozó pedagógusokkal.

Iskolánk együttműködik a kerület nevelési tanácsadóival, a gyermekjóléti szolgálattal és köznevelési megállapodás keretében a Református Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézmény Halásztelki Tagintézményével.

A lelki problémák helyes kezeléséhez szükséges a pedagógusok továbbképzése, valamint az iskolalelkész által végzett mentálhigiénés és lelki gondozás megteremtése és támogatása.

Az iskolaorvos és a védőnő feladata az orvosi beavatkozás szükségének felismerése (depresszió, növekvő szorongás).

A gyermek- és ifjúságvédelmi felelős tevékenysége az alábbi területekre terjed ki:

- a gyermek fejlődését veszélyeztető okok megelőzésére,
- a gyermek fejlődését veszélyeztető tényezők feltárására,
- a kudarcokkal küzdő tanulók motivációjának erősítése,
- a tantervi követelményekkel megbirkózni nem tudóknak differenciált segítségnyújtás,
- a súlyos problémákkal küzdő tanulók szakemberhez irányítása.

1.5.2. Beilleszkedési, tanulási és magatartási problémákkal küzdő tanulók

A beilleszkedési, tanulási és magatartási zavar az elfogadott társadalmi normáktól való eltérő viselkedés, valamint a tanulási képességek zavara. Fontos feladatunknak tartjuk időben felismerni és kiszűrni a beilleszkedési, tanulási és magatartási problémákkal küzdő tanulókat.

Ezért az iskola feladatai között az egyik legfontosabb a helyzet korai felismerése, jelzése, a megfelelő szakemberhez való irányítás. Elvárt az együttműködés a gyógypedagógusokkal, a pedagógiai szakszolgálatok szakembereivel és az egészségügyi intézményekkel.

A beilleszkedési, tanulási és magatartási zavarok enyhítését az alábbi pedagógiai tevékenységekkel kívánjuk elérni:

- a problematikusnak ítélt tanulók szakértői vizsgálatának kérelme,
- tanulás-módszertani ismeretek alkalmazása a tantárgyi órákon,
- szoros kapcsolat a nevelési tanácsadóval és a gyermekjóléti szolgálattal,
- az egyéni képességekhez igazodó tanórai tanulás megszervezése,
- a nevelők és a tanulók személyes kapcsolattartása,
- a felsőfokú továbbtanulás irányítása, segítése,
- a szülők és a családok nevelési gondjainak segítése,
- az egy osztályban tanító tanárok együttműködése, egységes nevelési elvek alkalmazása,
- az osztályközösség segítő erejének mozgósítása,
- a közös iskolai és iskolán kívüli programok során a peremhelyzetű tanulók bevonása,
- szülők tájékoztatása a családsegítő és a gyermekjóléti szolgálatokról, szolgáltatásokról,
- kedvezmények, mentességek biztosítása a nemzeti köznevelési törvény alapján.

A beilleszkedési, tanulási és magatartási problémákkal küzdő tanuló megsegítése is igényel lelki gondozást, melyet az iskolalelkész lát el.

1.5.3. Sajátos nevelési igényű tanulók

Iskolánk a sajátos nevelési igényű tanulók közül kizárólag az érzékszervi, azon belül is a látássérült tanulókat tudja fogadni, akiknek nevelését, oktatását a szakértői bizottságok integrált osztályban javasolják.

Ezek a tanulók többségi társaikkal együtt végzik iskolai feladataikat, de a szükséges területeken támogatást kapnak. Ez jelenti a fokozott toleranciát.

Iskolánk a sajátos nevelési igényű tanulók neveléséhez-oktatásához igénybe veszi a Magyarországi Református Egyház által létrehozott pedagógiai szakszolgálati, illetve pedagógiai-szakmai szolgáltatást nyújtó intézmények segítségével köznevelési szerződés keretében.

1.5.4. Tehetséges tanulók fejlesztése – tehetséggondozás

Kiemelten tehetséges gyermek, tanuló: az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló, aki átlag feletti általános vagy speciális képességek birtokában magas fokú kreativitással rendelkezik, és felkelthető benne a feladat iránti erős motiváció, elkötelezettség.

Kiemelt fontosságú a tehetségek felismerése és fejlesztése.

Minden pedagógus, de elsősorban a szaktanár és az osztályfőnök feladata, hogy felhívja a figyelmet tehetséges tanítványainkra, hogy megfelelően gondoskodhassunk fejlesztésükről.

E tevékenység kiterjed a tanórai és tanórán kívüli területekre egyaránt, és a legszorosabb együttműködést igényli a családdal és a tehetségek fejlesztésével foglalkozó intézményekkel és szakemberekkel.

A tehetségfejlesztés tevékenységei iskolánkban:

- bemeneti mérések, különös tekintettel a motivációra, tehetség-nyilvántartás, az egyéni képességekhez igazodó tanórai tanulás megszervezése, emelt óraszámú tantárgyak tanítása,
- tehetséggondozó programok
- tehetséggondozó, és -fejlesztő foglalkozások, felkészítés versenyekre, pályázatokon való részvételre, iskolai sportkör, vetélkedő megrendezése, kiállítások szervezése,
- felkészítés a felsőfokú továbbtanulásra, ennek irányítása, segítése,
- versenyeztetés, tantárgyához köthető, sport-, művészeti és komplex versenyek megszervezése, és azokon való részvétel intézményi, illetve területi szinten.

Minden gyermeknek meg kell kapnia a lehetőséget és a segítséget, hogy képességének megfelelően teljesítsen. Nem képessége alatt, hiszen felelős a talentumaiért, de nem is képessége fölött, mert attól

szorongó lesz. A pedagógus magatartásán, tapintatán múlik, megtanulja-e a jobb képességű gyermek, hogy gyengébb társát is meghallgassa, segítsen neki, a gyengébb képességű fiatal pedig érezze, hogy elfogadják és szeretik. Vagyis minden diák megtapasztalja, hogy nem a teljesítményéért fontos ő Istennek és nekünk, hanem saját magáért.

A tehetséggondozás feladata, hogy a kiemelkedő képességű diákok is megfelelő terhelést kapjanak. Ezt a differenciált órai munka, a különböző szakkörök, iskolai, területi és országos versenyekre való felkészülés, a tanárral való rendszeres beszélgetés, plusz feladatok kiadása szolgálja.

A tehetséggondozás a célja a 8 évfolyamos gimnáziumi képzésünknek.

Iskolánk szorgalmazza a tanulók szellemi energiáinak kifejlesztését, Istentől kapott adottságaik hasznosítását. A tehetséges fiatalok gondozása Istentől ránk szabott feladat. A tehetség gondozásának, a megméretésnek kiváló területe a tanulmányi verseny. A tanulmányi versenyek már az 5. osztályban elkezdődnek, igazi idejük, igazi értékük a 17-18 éves korban következnek be. Ügyelni kell arra, hogy a versenyre készítés, készülés ne menjen az iskolai tananyag elvégzésének rovására.

A versenyek

- iskolai házi versenyek és pályázatok
- református iskolák közötti versenyek
- helyi, területi és országos versenyek. Ezek közül is kiemelkedik az Országos Középszintű Tanulmányi Verseny.

1.6. A közösségfejlesztéssel, az iskola szereplőinek együttműködésével kapcsolatos feladatok

A tanulók közösségben, illetve közösség által történő nevelésének megszervezése, irányítása iskolánk nevelő-oktató munkájának alapvető feladata.

A közösség egyéni arculatának, hagyományainak kialakítása

Fontosnak tartjuk a tanulói közösségre jellemző, az összetartozást erősítő erkölcsi, viselkedési normák, formai keretek és tevékenységek rendszeressé válásának kialakítását.

Az önkormányzás képességének kialakítása

A tanulói közösségek fejlesztése során kialakítjuk a közösségekben, hogy nevelői segítséggel, vagy önállóan, közösen tudjanak maguk elé célt kitűzni, a cél eléréséért összehangolt módon tevékenykedjenek, illetve az elvégzett munkát értékelni tudják.

A tanulók életkori fejlettségének figyelembevétele a tanulóközösségek fejlesztésében

A tanulói közösségek irányításánál nevelőink alkalmazkodnak az életkorral változó közösségi magatartáshoz: a serdülő- és ifjúkori problémákhoz.

A tanulói közösségek tevékenységének megszervezése

A tanulói közösségeket irányító pedagógusok legfontosabb feladata, a közösségek tevékenységének tudatos tervezése és folyamatos megszervezése, hiszen a tanulói közösség által történő közvetett nevelés csak akkor érvényesülhet, ha a tanulók a közösség által szervezett tevékenységekbe bekapcsolódnak, azokban aktívan részt vesznek, és ott a közösségi együttéléshez szükséges magatartáshoz és viselkedési formákhoz tapasztalatokat gyűjthetnek. Olyan pedagógusközösség kialakítására törekszünk, amely összehangolt elvárásaival és nevelési eljárásaival az egyes osztályokat vezetni és tevékenységüket koordinálni tudja.

A tanórán megvalósítható közösségfejlesztési feladataink:

- A tanulás támogatása egyéni képességekhez igazodó munkaformák előtérbe helyezésével, a tanulók önálló és csoportos munkájára támaszkodva, a tanulmányi és a munkaerkölcös erősítésével.
- Különböző változatos munkaformákkal a közösségi cselekvések kialakítása, fejlesztése, kooperatív együttműködéssel (csoportmunka, differenciált egyéni munka, kísérlet, verseny, projekt) az együvé tartozás, az egymásért való felelősség érzésének erősítése.
- A tanulók, a közösség felkészítése az SNI tanulók integrált nevelésére. Az SNI tanulók beilleszkedésének segítése és a másság elfogadása a tanulói közösségben.
- A tanulók motiválása, kezdeményezéseik, közvetlen tapasztalatszerzésük támogatása.
- Szociális kompetenciák fejlesztése (empátia, egymásra figyélés, együttműködés, tolerancia, alkalmazkodóképesség).

Az egyéb foglalkozások közösségfejlesztő feladatai:

- A tanulók önszerveződésre és együttműködésre, önellenőrzésre, egymás segítésére és ellenőrzésére való nevelése, amely erősíti a közösségért való áldozatvállalás és felelősség érzését.
- Hagyományörző tevékenységeink fejlesztik a közösséget, erősítik a közösséghez való tartozás érzését.

A diákönkormányzat közösségfejlesztő feladatai:

- Jelöljön ki olyan közös értékeken és érdekeken alapuló közös és konkrét célokat, amelyekkel nem sérti az egyéni érdekeket.
- Fejlessze a meglévő közösségi munkálatokat, közösségépítő tevékenységeket.
- Törekedjen a közösség iránti felelősségtudat kialakítására, fejlesztésére.
- Alakítsa ki a tanulóban a felelősségteljes közszereplés igényét, a demokratikus kommunikáció rutinját.

A közösségi nevelés területei iskolánkban:

- tanórák (szaktárgyi órák csoport-, osztály- vagy évfolyambontásban az osztály tantervi képzési formájának megfelelően)
- osztályfőnöki órák

- iskolai ünnepélyek, megemlékezések: tanévnyitó és tanévzáró istentiszteletek, ballagás, nemzeti ünnepeink, valamint megemlékezések az aradi vértanúkról, a kommunizmus és a holokauszt áldozatairól és a Nemzeti Összetartozás Napjáról.
- iskolai rendezvények: gólyaavató, szalagtűző ünnepély, adventi vagy karácsonyi koncert, bábeli találkozó, természettudományos nap, családi nap
- önképző körök: az iskola tanulói az egyes tantárgyakban való jártasság elmélyítésére, illetve a tehetségek kibontakoztatására diákköröket, önképzőköröket hozhatnak létre, amelyhez szakmai segítséget kérhetnek tanáraiktól. (szakkörök, sportkörök, színjátszás, kamarakórus)
- diák-önkormányzati rendezvények: farsang, DÖK-nap
- osztálykirándulás: az évenként legalább egy alkalommal megszervezett osztálykirándulásnak a csoportkohézió erősítésében és az egyéni személyiségfejlesztésben egyaránt nagy jelentősége van. Tudatos, körültekintő megszervezésével egyúttal élményszintű ismeretekhez is juttatjuk diákjainkat (természet, kultúra, honismeret, sport). Megszervezésének feltétele, hogy a szülők vállalják a költségeket.
- szabadidős tevékenységek: a felmerülő igényekhez és a szülők anyagi helyzetéhez igazodva sokoldalú és változatos szabadidős programokat szervezünk, melyeken a részvétel önkéntes: túrák, kirándulások, mozi – és színházlátogatások, múzeum- és koncertlátogatások, ismeretterjesztő előadások, zene-és tánc programok, kézműves foglalkozások, nyári táborok.
- nyári táborok: festőtábor, sport-, hittan- és idegennyelvi táborok, előkészítő (0. típusú találkozások) tábor és gólyafészek.
- diákcsere: a külföldi diákcserek a nyelvtanítás részét képezik. Lényeges elemük a személyes kapcsolatok kialakítása az adott országban élő családokkal, iskolával, emberekkel.
- tanulmányutak
- énekkar

Hitéleti alkalmak

A hétkezdő istentiszteletek, a közös evangelizációs alkalmak, a gyülekezetlátogatások lehetővé teszik az Istennel való találkozást és segítik az összeszedettséget, a helyes önértékelés és- ismeret kialakulását. Évente több alkalommal Csenedesnapokat tartunk az ünnepre való lelki készülés céljából, továbbá októberben Csenedesnap keretében emlékezünk meg a reformációról.

Arra kell törekednünk, hogy az iskolán kívüli életben különböző gyülekezetekhez tartozó fiatalok létrehozzák a Református Gimnázium gyülekezetét az iskolalelkész irányításával. A diákok számára heti bibliaórát, imakört szervezünk.

1.6.1. A tanulóknak az intézményi döntési folyamatban való részvételi jogai gyakorlásának rendje

A tanulót megilleti az a jog, hogy életkorának megfelelő mértékben részese legyen az őt érintő döntések meghozatalának. Ezt a jogát személyesen, illetve választott képviselőin, valamint szülőjén/gondviselőjén keresztül gyakorolhatja. Joga van megismerni az őt érintő döntés tartalmát, okát, következményeit. A döntési folyamat során joga van véleményét elmondani. A tanuló e jogainak gyakorlását, módját a házirend tartalmazza.

A nevelési-oktatási intézmény a tanulóval kapcsolatos döntéseit – jogszabályban meghatározott esetben és formában – írásban közli a tanulóval, a szülővel.

A diákkörökkel és a diákönkormányzattal kapcsolatos szabályozás az iskolai SZMSZ-ben és a Házirendben található.

1.7. A szülő, a tanuló, a pedagógus és az intézmény partnerei kapcsolattartásának formái

Az iskolai nevelés-oktatás, a tanulói személyiség harmonikus fejlesztésének elengedhetetlen feltétele a szülői ház és a pedagógusközösség együttműködése.

Ennek alapja a tanuló iránt érzett közös felelősség, amelynek feltétele a kölcsönös bizalom és tájékoztatás, az őszinteség. Megvalósulási formái a kölcsönös támogatás és a koordinált pedagógiai tevékenység. Eredménye a családi és az iskolai nevelés egysége, és ennek nyomán a tanuló személyiségének kedvező fejlődése.

A diákok és a pedagógusok együttműködésének formái:

- A tanulókat az iskola életéről, illetve az aktuális feladatokról az iskola igazgatója, a diákönkormányzat felelős vezetője és az osztályfőnökök tájékoztatják.
- Az intézmény vezetője legalább évente egyszer a diákközgyűlésen, valamint a diákönkormányzat vezetőségének ülésén; a diákönkormányzat vezetője havonta egyszer a diákönkormányzat vezetőségének ülésén és faliújságon keresztül; az osztályfőnökök folyamatosan az osztályfőnöki órákon tájékoztatják a diákokat.
- A tanulók kérdéseiket, véleményüket, javaslataikat szóban vagy írásban egyénileg, illetve választott képviselőik útján közölhetik az intézmény vezetőjével, a nevelőkkel, a nevelőtestülettel.
- A tanulót és a tanuló szüleit a tanuló fejlődéséről, egyéni haladásáról a szaktanárok folyamatosan (szóban, illetve az e- naplón keresztül írásban) tájékoztatják.

A szülők és a pedagógusok kapcsolattartása, együttműködésének formái:

A szülőket az iskola egészének életéről, az iskolai munkatervről, az aktuális feladatokról az iskola

igazgatója és az osztályfőnökök tájékoztatják: az iskola igazgatója legalább félévente egyszer a szülői szervezet iskolai vezetőségének ülésén vagy az iskolai szintű szülői értekezleten, az osztályfőnökök folyamatosan az osztályok szülői értekezletein. A szülők a gyermekük előrehaladásáról, az esetlegesen felmerült problémákról az e-naplóból folyamatosan tájékozódhatnak. A hozzáférést a szülők az osztályfőnöktől év elején vehetik át.

A szülők és a pedagógusok közötti kapcsolattartás formái:

- egyéni beszélgetés,
- szülői értekezlet,
- fogadóóra,
- írásbeli tájékoztató,
- közös kirándulások,
- pályaválasztási tanácsadás.

Az intézményi közösségek kapcsolattartásának rendjét az iskolai SZMSZ tartalmazza.

Az intézmény rendszeresen tartja a kapcsolatot az alábbi szakmai szervezetekkel:

- gyermek- és ifjúságvédelmi szervezetek,
- gyámhatóság,
- szakmai szolgáltató szervezetek,
- szakszolgálatok,
- iskola-egészségügy,
- kulturális és sportszervezetek,
- civil szervezetek.

A kapcsolattartás rendjét az SZMSZ tartalmazza.

1.8. A tanulmányok alatti vizsgák szabályai

Tanulmányok alatti vizsgákat a 20/2012. (VIII. 31.) EMMI-rendelet 66-72. § által előírt esetekben és módon szervez az iskola (egyéni munkarend keretében tanulmányokat folytatók, előrehozott érettségizők, tantestületi döntés alapján kötelezettek esetében).

A vizsgák időpontjáról írásban kell tájékoztatni a tanulót és a szülőt, legalább 10 nappal a vizsga kezdő időpontja előtt. Tanulmányok alatti vizsgát – a rendeletben meghatározottak szerint – független vizsgabizottság előtt, vagy abban a nevelési-oktatási intézményben lehet tenni, amellyel a tanuló jogviszonyban áll. A tanulmányok alatti vizsgán vizsgabizottság ellenőrzi és értékeli a vizsgakötelezettséggel érintett időszakra vonatkozó követelmények elsajátítását. A bizottság az összesített részeredmények és a kérdező tanár véleményezése alapján dönt a minősítésről.

Gyakorlati vizsgát kell tenni, szóbeli vizsgával együtt, a készségtárgyakból: ének-zene, vizuális kultúra, testnevelés és sport, informatika.

A tanulmányok alatti vizsgák (osztályozó vizsga, különbözeti vizsga, pótló- és javítóvizsga) követelményeit, részeit, az értékelés szabályait a szakmai munkaközösségek határozzák meg. A vizsga tantárgyi/évfolyamonkénti követelményei megegyeznek a kerettantervek alapján készült, a pedagógiai program részét képező helyi tanterv adott tantárgyra és évfolyamra vonatkozó követelményeivel. Az intézmény négy időszakot biztosít a tanulmányok alatti vizsgák lebonyolítására: augusztus, január, április és június folyamán. A vizsgaidőszakok pontos időpontja a tanév helyi rendjében meghatározott és közzétételre kerül az intézmény honlapján. Egyéni elbírálás alapján az iskola igazgatója ettől eltérő időpontot is engedélyezhet.

Osztályozó vizsga

Osztályozó vizsgát kell tennie a tanulónak a félévi és év végi osztályzatai megállapításához, ha:

- felmentették a tanórai foglalkozásokon való részvétel alól,
- engedélyezték, hogy egy vagy több tantárgy tanulmányi követelményének egy tanévben vagy az előírtnál rövidebb idő alatt tegyen eleget,
- tanulmányait egyéni munkarend keretében végzi,
- előrehozott érettségi vizsgát kíván tenni idegen nyelvből, informatikából, illetve olyan érettségi vizsgatárgyakból, melyeknél a tantárgyak tanítása a középiskolai tanulmányok befejezését megelőző tanévek valamelyikében lezárul,
- hiányzása a 20/2012. (VIII. 31.) EMMI-rendelet 51. § (7) bekezdésében előírt mértéket meghaladja, és nincs elegendő jegye, ezért nem osztályozható, amennyiben a tantestület engedélyezi, hogy osztályozó vizsgát tegyen. Ha a tanuló hiányzása az adott félévben meghaladja az adott tantárgyból a 30%-ot, köteles a tantárgyból osztályozó vizsgát tenni; ha a két félévben összesen lépi át a 30%-ot, a nevelőtestület dönthet az osztályozó vizsgáról, vagy a jegyek alapján történő értékelésről, ha az elégséges számú. Ha a hiányzás mértéke a tanévben meghaladja a 250 órát, a tanuló a tanév végén nem osztályozható, magasabb osztályba való lépése csak sikeres osztályozó vizsga letétele mellett lehetséges. A vizsgára a tanulót a szülő írásban jelentkezteti, és gondoskodik felkészítéséről.
- indokolt esetben, pl. aktív, élsportolói sporttevékenység, az igazgató engedélyezheti az egyéni tanrendet.

Egy osztályozó vizsga egy adott tantárgy és egy adott évfolyam követelményeinek teljesítésére vonatkozik.

A tanítási év lezárását szolgáló osztályozó vizsgát az adott tanítási évben kell megszerezni.

Különbözeti vizsga

Különbözeti vizsgát tehet a tanuló, ha:

- írásbeli határozat alapján engedélyezték,

- tanulmányait adott évfolyamon valamely tantárgyból emelt szinten kívánja folytatni, és megelőzően csak középszinten tanulta,
- átvétellel tanulói jogviszonyt kíván létesíteni, és az előző iskolájában eltérő tanterv szerinti tanulmányokat folytatott.

Különbözeti vizsgát a tanév során folyamatosan lehet szervezni.

Javítóvizsga

Ha a tanuló tanév végén bármely tantárgyból elégtelen osztályzatot kapott, a nevelőtestület határozata alapján javítóvizsgát tehet, kivéve, ha háromnál több tantárgyból van elégtelen osztályzata. Ha a tanuló az osztályozó vizsgán vagy a különbözeti vizsgán neki fel nem róható okból távol marad, vagy engedély nélkül távozik, javítóvizsgát tesz. Amennyiben a javítóvizsgán nem teljesíti a meghatározott követelményeket, vagy nem jelenik meg, évet ismételni köteles.

A javítóvizsgán legalább elégséges osztályzatot kapott tanuló magasabb évfolyamba léphet.

Pótló vizsga

Amennyiben a tanuló neki fel nem róható okból nem jelent meg a vizsgán, vagy a vizsga befejezése előtt távozott, a vizsgát megismételheti.

Pótló vizsgát tehet a tanuló, ha:

- neki fel nem róható okokból elkészik, távol marad,
- megkezdett vizsgáról engedéllyel távozik.

A pótló vizsgát – az igazgató döntése alapján – az adott vizsganapon vagy az iskola által megszervezhető legközelebbi vizsganapon kell megtartani.

Érettségi vizsgák

A 12. évfolyam sikeres befejezése után következő állami vizsga, amelynek rendjét, követelményeit az érettségi vizsga vizsgaszabályzata határozza meg.

A középszintű érettségi vizsgát a tanuló a saját iskolájában teszi le. Az emelt szintű érettségi vizsgát a tanuló az arra kijelölt oktatási intézményben független vizsgabizottság előtt teszi le. Van még ezen kívül: előrehozott érettségi vizsga, szintemelő érettségi vizsga, ismétlő érettségi vizsga, pótló, javító, kiegészítő érettségi vizsga.

Érettségi vizsgára a tanulókat az iskola készíti fel. Az érettségi vizsgák két részből állnak, az írásbelik és a szóbelik lebonyolítása a 100/1997. (VI. 13.) Korm. rendelet előírásainak megfelelően történik.

Érettségi vizsgán a vizsgázónak – legalább középszinten – öt vizsgatárgyból kell vizsgát tennie.

- Kötelező vizsgatárgyak:
- magyar nyelv és irodalom,
- matematika,
- történelem,

- idegen nyelv,
- a tanuló által választott tantárgy.

A tanuló a Pedagógia Programban foglaltak, illetve a fenntartó által biztosított lehetőségeknek megfelelően jelentkezhet emelt szintű érettségire felkészítő foglalkozásokra.

Belső vizsgák

Gimnáziumunk kiemelt céljának tekinti a tehetséggondozást és a felsőfokú oktatásra felkészítést. Ennek érdekében elengedhetetlennek tartja, hogy az iskola valamennyi tanulója olyan vizsgákat tegyen tanulmányai alatt, amelyekre való felkészülés során gyakorolhatja az ismeretek összegzését, szintetizálását.

A vizsgákra való felkészülés illetve maga a vizsga is megfelelő előkészítést nyújthat az érettségi sikeres letételéhez. A vizsgák célja annak megállapítása, hogy a tanuló szert tett-e az adott tantárgyból a továbbhaladáshoz szükséges tárgyi tudásra, képes-e a megszerzett ismereteinek rendszerezésére, gyakorlati alkalmazására és igényes előadására.

A vizsgák rendjét és idejét, a szükséges felkészülési napokat az iskola mindenkor éves munkaterve tartalmazza.

A szóbeli vizsgákon a bizottság legalább két tagú, lehetőleg szaktanár. A szaktanár mellett általában az osztályfőnök és az igazgató által megbízott személy van jelen. A szóbeli vizsga a tantestület bármely tagja által meghallgatható.

Általános alapelvek:

- a feladatlapokat és a javító kulcsokat mindig az adott évfolyamon tanító szaktanár állítja össze,
- a feladatlapok a középszintű érettségi vizsgák elrendezését követik,
- a javítókulcs alapján a javítást a saját szaktanár végzi,
- témazáró értékű osztályzattal értékeljük (duplajegy) mind az írásbeli, mind a szóbeli vizsga eredményét külön-külön, amennyiben a vizsga írásbeli és szóbeli részből is áll. A matematika kisérettségi eredménye 3 érdemjegynek felel meg.
- az értékelés a kisérettségi esetében az érettségi értékelésének felel meg, egyéb esetben az érdemjegy megszerzésének általános követelményei szerint.

A szaktanárok a belső vizsgák témaköreiről a mindenkor őszi szünet utáni első tanítási napig tájékoztatják a diákokat. A vizsgán csak azok a témakörök szerepelnek, amelyekig március 31-ig eljutnak az osztályok a tananyagban. A vizsgák kötelezőek.

A vizsgák évfolyamonkénti tárgyai és témái

Nyolc évfolyamos gimnázium

évfolyam	tantárgy	írásbeli	az írásbeli időtartama	szóbeli
5-9. évfolyam, 11. évfolyam	az emelt óraszámú tanult tantárgyból írásbeli és szóbeli összefoglaló (kivéve 2. idegen nyelv), ellenőrző vizsga a tanév végén	+	45 perc	+
10.	kisérettségi matematikából és első idegen nyelvből, belső vizsga 2. idegen nyelvből	az érettségi szerint	az írásbeli érettségi szerint	a szóbeli érettségi szerint
11.	kisérettségi magyar nyelv és irodalomból	az érettségi szerint	az írásbeli érettségi szerint	a szóbeli érettségi szerint

A vizsgák témaköreit a szaktanárok jelölik ki a szakmai munkaközösségek egyetértésével. A témakör lista tantárgyanként minimum 10, maximum 20 témakör lehet. A tételek elkészítése a vizsgáztató tanár jogköre.

A belső nyelvi vizsgák a hivatalos nyelvvizsgákat veszik alapul a témakörök és a nyelvtan tekintetében.

A 12. évfolyamosok magyar nyelv és irodalomból és matematikából írásbeli próbaérettségit tesznek.

Négy évfolyamos gimnázium

évfolyam	tantárgy	írásbeli	az írásbeli időtartama	szóbeli
9. és 11. évfolyamon	az emelt óraszámú tanult tantárgyból (kivéve 2. idegen nyelv) írásbeli és szóbeli összefoglaló, ellenőrző vizsga a tanév végén	+	45 perc	+

10.	kisérettségi matematikából és első idegen nyelvből, belső vizsga 2. idegen nyelvből	az érettségi szerint	az írásbeli érettségi szerint	a szóbeli érettségi szerint
11.	kisérettségi magyar nyelv és irodalomból	az érettségi szerint	az írásbeli érettségi szerint	a szóbeli érettségi szerint

A vizsgák témaköreit a szaktanárok jelölik ki a szakmai munkaközösségek egyetértésével. A témakör lista tantárgyanként minimum 10, maximum 20 témakör lehet. A tételek elkészítése a vizsgáztató tanár jogköre.

A belső nyelvi vizsgák a hivatalos nyelvvizsgákat veszik alapul a témakörök és a nyelvtan tekintetében.

A 12. évfolyamosok magyar nyelv és irodalomból és matematikából írásbeli próbaérettségit tesznek.

1.9. A felvétel és az átvétel helyi szabályai

A közoktatási intézmény tanulói közé felvétel vagy átvétel útján lehet bejutni, amely jelentkezés alapján történik.

Gimnáziumunk a felvételi kérelmekről az alábbiak szerint dönt:

- nyolc évfolyamos képzés esetén az általános iskolai tanulmányi eredmények, a központi írásbeli vizsga és a szóbeli vizsga eredményei.
- négy évfolyamos képzés esetén az általános iskolai tanulmányi eredmények, a központi írásbeli vizsga és a szóbeli vizsga eredményei.

A jelentkezés rendjét és a felvételi eljárást a 20/2012. (VIII. 31.) EMMI-rendelet szabályozza.

Az átvétel:

Másik intézményből történő átvételről az igazgató dönt az alábbiak szerint.

A felsőbb évfolyamra jelentkezéskor az iskola vizsgálja: a tanuló megelőző tanulmányai eredményeit, a választandó osztály befogadóképességét, az osztály struktúráját. Az átvételt megelőzően az iskola különbözeti vizsgát írhat elő a jelentkezőnek azokból a tantárgyakból, melyekből szükséges. Az átvétel feltétele: legalább 4, 2 tanulmányi átlag. A vizsga idejét az iskola igazgatója határozza meg.

1.10. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos iskolai terv

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításának célja, hogy a tanulók

- ismerjék az emberi szervezet felépítését
- legyenek tisztában az alapvető baleseti forrásokkal és sérülési típusokkal

- ismerjék a legalapvetőbb elsősegély-nyújtási módokat
- sajátítsák el a segélykérés módját

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátítását elsősorban az osztályfőnöki, a biológia, a fizika, a kémia és a testnevelés tantárgyakon belül valósul meg az aktuális tananyaghoz kapcsolódóan.

A közlekedési balesetek elsősegély-nyújtásának a megismertetése kiemelt feladata az ötödik – nyolcadik évfolyamon az osztályfőnöki óráknak. A közlekedési baleset esetén a segítségnyújtás lehetőségein kívül a mentők hívásának helyes módjáról, valamint a helyes segélykérésről is ismereteket szereznek a diákok.

Az intézmény kapcsolatot épít ki az elsősegély-nyújtásban szerepet játszó állami-, társadalmi-, illetve egyházi szervezetekkel, lehetőséget biztosít a számukra, hogy az intézmény tanulói számára tanítási időn kívül szervezett formában elsősegély-nyújtási alapismereteket oktassanak.

2. AZ ISKOLA HELYI TANTERVE

Oktatási célunk megvalósítását alapvetően lineáris tananyagfelépítéssel, valamint változatos, tanórán kívüli foglalkozásokkal biztosítjuk.

Alapfeladatunknak tűztük ki, hogy a tanulók minél hamarabb megtalálják az érdeklődésüknek megfelelő szakterületet, hogy ezután ebben, tanári irányítással és segédlettel, az iskolai és egyéb háttéranyagot (könyvtár, szaktantermi eszközök, számítógép, stb.) felhasználva minél jobban elmélyedjenek, és így jó eséllyel kezdjék meg felsőfokú tanulmányaikat.

Gimnáziumi osztályainkban képzési céljainkat úgy kívánjuk megvalósítani, hogy alapos, a kor tudományos fejlődésének megfelelő szaktárgyi tudással, átfogó ismeretekkel rendelkező, logikus gondolkodású, az összefüggések felismerésére képes, a tanulási folyamatban önálló, ötleteit megvalósító, megfelelő gyakorlati alapismeretekkel rendelkező diákokat képezzünk.

A négy évfolyamos gimnáziumi képzési formába járó tanulóink egy részének távlati célja az érettségi vizsgához kötött szakmatanulás. Alapvető feladatunk ezért középiskolai oktatásukat, nevelésüket úgy szervezni és végezni, hogy általános műveltségüket megalapozva felkészítsük őket az érettségi vizsgára és a szakmatanulás megkezdésére.

Azok a tanulók, akik tanulmányaikat a középiskola befejezése után felsőfokú oktatási intézményben kívánják folytatni, képességeik fejlődése, tudásuk gyarapítása érdekében bekapcsolódnak az érdeklődésüknek megfelelő orientációs órák, tantárgyi szakkörök, emelt szintű órák munkájába, így biztosítva azt, hogy közülük is lehetőleg minél többen nyerjenek felvételt felsőfokú oktatási intézménybe.

Nagy szerepet szánunk az anyanyelvi képzés magas színvonalának, a szóbeli és írásbeli kifejezőképesség fejlesztésének. Valamennyi tanítási órán igényeljük a pontos, helyes fogalmazást, a hibátlan írást, segítjük a tiszta, helyes artikulációt, a hangsúlyozást. Közös munkával igyekszünk elérni, hogy tanítványaink felfedezzék anyanyelvünk gazdagságát, érezzék, hogy nyelvünk olyan kincs, melyet folyamatosan ápolni kell.

A gimnáziumi oktatás tantárgyi rendszerét az egyes tantárgyak részletes követelményrendszerét, tananyagtartalmát a helyi tantervek tartalmazzák. Az oktatáshoz állami tankönyveket használunk, de a tananyagot hitbéli, egyháztörténeti, a református iskolák szellemiségéhez szorosan kapcsolódó tananyaggal, tananyagrészekkel egészítjük ki.

2.1. A választott kerettanterv megnevezése, jellemzői

Iskolánk helyi tanterve az emberi erőforrások minisztere által kiadott kerettantervek kiadásának és jóváhagyásának rendjéről szóló 110/2012. (VI. 4.) Korm. rendelet módosításaként megjelent új Nemzeti alaptanterv alapján 2020. szeptember 1-jétől felmenő rendszerben, az induló 5. és az induló 9. osztályokban került bevezetésre az alábbiak szerint:

- Kerettanterv a gimnáziumok 9–12. évfolyama számára

Középfokú nevelés-oktatás szakasza, gimnázium, 9–12

- Kerettanterv az általános iskolák 5–8. évfolyama számára

Alapfokú nevelés-oktatás szakasza, általános iskola, 5-8. évfolyam

A kerettantervek tantárgyi struktúrája és a minimális óraszámok betartása lehetővé teszi emelt szintű képzések folytatását. Ebben iránymutató a 110/2012. (VI. 4.) Korm. rendelet 7. §. (3) és (4) bekezdése.

Iskolánk helyi tanterve az új Nemzeti alaptantervben foglalt szabályozásnak megfelelő, az Oktatási Hivatal által közzétett kerettanterveket veszi alapul. A nyolc évfolyamos képzésünkben az 5-8. évfolyamokon az általános iskolák 5-8. évfolyamára készült kerettantervet, a 9-12. évfolyamokon a gimnáziumok 9-12. évfolyamára készült kerettantervet alkalmazzuk.

A 2020. szeptember 1-jétől induló emelt szintű képzésekre nem készült kerettanterv, ezt iskolánk helyi tanterve mellékletben tartalmazza.

2.1.1.A választott kerettanterv által meghatározott óraszám feletti kötelező tanórai foglalkozások, illetve a tanórai foglalkozások tananyagai

Gimnáziumunkban a szabadon tervezhető órakeret terhére a nyolc évfolyamos képzésünkön angol nyelvből, német nyelvből és matematikából, a négy évfolyamos képzésünkön az érettségi tantárgyak közül angol nyelvből, német nyelvből, matematikából, magyar nyelv és irodalomból és hittan tantárgyakból emelt óraszámú képzést folytatunk. Az utolsó két évben a többletórák egy részét az emelt és középszintű érettségire való felkészítésre fordítjuk.

Az emelt óraszámú képzések megnevezését és óraszámát a pedagógiai programban található óratervek tartalmazzák, a megtanítandó és elsajátítandó tananyagot pedig az egyes tantárgyak tantervei. A tantervek tartalmazzák a NAT-ban meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósításának részletes szabályait is.

2011. évi CXC tv. (Nkt) 32. § (1) d) szerint az egyházi fenntartásban működő iskola a helyi tantervébe a fenntartó egyház tanításának megfelelő tartalmú hitoktatást építhet be.

A Magyar Katolikus Egyház, Magyarországi Református Egyház és a Magyarországi Evangélikus Egyház 2006. szeptember 20-án megállapodást kötött, mely szerint egymás iskoláiban a három felekezet tanítása szerinti hit-és erkölcsstanoktatást a tanulók számára kölcsönösen biztosítják. A megállapodás szerint a hit-és erkölcsstant annak az egyháznak a tanterve szerint tanítják, amelyik a hitoktatót megbízza. A 2011. évi CXC tv. (Nkt) 35. § (3) -(4) is elismeri az egyház szuverén jogát a hit-és erkölcsstanoktatás tartalmának meghatározásához. A társfelekezetek (katolikus, evangélikus) hit- és erkölcsstan tanterve a szülők törvényes jogának biztosítása érdekében szerepel az intézmény helyi tantervében, a társfelekezetek által rendelkezésre bocsátott formában.

2.2. Az iskolában tanított kötelező, kötelezően választandó vagy szabadon választható tanórai foglalkozások megnevezése, óraszámai

Intézményünk a helyi tantervét a 110/2012. (VI. 4.) Korm. rendelet a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról, és a kerettantervek kiadásának és jóváhagyásának rendjéről szóló 51/2012. (XII. 21.) számú EMMI-rendelet figyelembevételével az alábbiak szerint határozza meg:

Hittan: A Magyarországi Református Egyház Zsinatának Zs244/2012.11.16. határozata szerint elfogadott kerettanterv.

Egyházi ének: A Magyarországi Református Egyház közoktatási törvénye (MRE 2005. évi II. törvény) 31.§ (3) bekezdésében előírt egyházi ének tantárgy bevezetésének végrehajtásáról szóló Zs96 /2006 MRE Zsinati határozat mellékleteként megjelölt kerettantervi ajánlás alapján, de összhangban a kerettantervek kiadásának és jóváhagyásának rendjéről szóló 51/2012. (XII. 21.) EMMI rendelet mellékleteiben kiadott ének - zene tantárgyi kerettanterv A változatával készült helyi tanterv.

Gimnázium 5–12. évfolyam

A kötelező tantárgyak esetében:

Magyar nyelv és irodalom

1. idegen nyelv

2. idegen nyelv

Matematika

Történelem

Állampolgári ismeretek

Hon- és népismeret

Természettudomány

Biológia

Fizika

Kémia

Földrajz

Ének-zene

Vizuális kultúra

Mozgóképkultúra és médiaismeret

Digitális kultúra

Technika és tervezés

Testnevelés és sport

Gimnáziumunk idegen nyelvoktatás kínálata:

1. nyelv: angol, német, holland

2. nyelv: angol, német, holland, spanyol

Nyolc és négy évfolyamos gimnázium emelt óraszámú képzése élő idegen nyelv tantárgyakból óraterve

	Tantárgyak	Alapfokú képzés nevelési-oktatási szakaszai				A gimnáziumi képzés nevelési-oktatási szakasza			
		5	6	7	8	9	10	11	12
1.	magyar nyelv és irodalom	4	4	3	4	3	4	4	4
2.	matematika	4	4	3	3	3	3	4	4
3.	történelem	2	2	2	2	2	2	3	3
4.	állampolgári ismeretek				1				1
5.	hon-és népismeret	1							
6.	természettudomány	2	2					2	
7.	kémia			1,5	1,5	1,5	1,5		
8.	fizika			1,5	1,5	2	3		
9.	biológia			1,5	1,5	3	2		
10	földrajz			1,5	1,5	1,5	1,5		
11	első élő idegen nyelv	5	5	5	4	4	4	4	4
12	második idegen nyelv					4	4	5	5
14	ének-zene	1	1	1	1	1	1		
15	vizuális kultúra	1	1	1	1	1	1		
16	dráma és színház			1					
17	mozgóképkultúra és médiaismeret							1	1
18	technika és tervezés	1	1	1					
19	digitális kultúra	1	1	1	1	2	1	2	
20	testnevelés	5	5	5	5	5	5	5	5
21	közösségi nevelés	1	1	1	1	1	1	1	1
22	kötött célú órakeret							4	4
24	hittan	2	2	2	2	2	2	2	2
25	egyházi ének	1				1 ¹			
27	Összesen:	30	30	33	31	37	36	37	34
28	Maximális órakeret a NAT szerint	28	28	30	30	34	34	34	34

¹ Csak az újonnan induló négy évfolyamos osztályokban

Nyolc és négy évfolyamos gimnázium emelt óraszámú képzése matematika tantárgyból óraterve

	Tantárgyak	Alapfokú képzés nevelési-oktatási szakaszai				A gimnáziumi képzés nevelési-oktatási szakasza			
		5	6	7	8	9	10	11	12
1.	magyar nyelv és irodalom	4	4	3	4	3	4	4	4
2.	matematika	5	5	5	5	5	5	5	5
3.	történelem	2	2	2	2	2	2	3	3
4.	állampolgári ismeretek				1				1
5.	hon-és népismeret	1 ²							
6.	természettudomány	2	2					2	
7.	kémia			1,5	1,5	1,5	1,5		
8.	fizika			1,5	1,5	2	3		
9.	biológia			1,5	1,5	3	2		
10	földrajz			1,5	1,5	1,5	1,5		
11	első élő idegen nyelv	3	3	3	3	3	3	4	4
12	második idegen nyelv					3	3	3	3
14	ének-zene	1	2	1	1	1	1		
15	vizuális kultúra	1	1	1	1	1	1		
16	dráma és színház			1					
17	mozgóképkultúra és médiaismeret							1	1
18	technika és tervezés	1	1	1					
19	digitális kultúra	1	1	1	1	2	1	2	
20	testnevelés	5	5	5	5	5	5	5	5
21	közösségi nevelés	1	1	1	1	1	1	1	1
22	kötött célú órakeret							4	4
24	hittan	2	2	2	2	2	2	2	2
25	egyházi ének	1				1 ³			
27	Összesen:	29	29	33	32	37	36	37	34
28	Maximális órakeret a NAT szerint	28	28	30	30	34	34	34	34

² Amelyik évben a legjobban beilleszthető a diákok órarendjébe

³ Csak az újonnan induló négy évfolyamos osztályokban

A négy évfolyamos gimnáziumi emelt humán irányú képzésének óraterve

Tantárgyak	A gimnáziumi képzés nevelési- oktatási szakasza			
	9	10	11	12
magyar nyelv és irodalom	3+2 ⁴	4+2	5+2	5+2
matematika	3	3	4	4
történelem	2	2	3	3
állampolgári ismeretek				1
hon-és népismeret				
természettudomány			2	
kémia	1,5	1,5		
fizika	2	3		
biológia	3	2		
földrajz	1,5	1,5		
első élő idegen nyelv	3	3	4	4
második idegen nyelv	3	3	3	3
éneke-zene	1	1		
vizuális kultúra	1	1		
technika és tervezés				
digitális kultúra	2	1	2	
testnevelés	5	5	5	5
osztályfőnöki	1	1	1	1
kötött célú órakeret			4	4
hittelem	2	2	2	2
egyházi éneke	1			
Kötelezően választandó a 11-12. évfolyamon az alábbi tantárgyak közül egy:				
dráma és színház			1	1
mozgóképkultúra- és médiaismeret			1	1
Összesen:	37	36	37	34
Maximális órakeret a NAT szerint	34	34	34	34

⁴ A +2 jelentése: kéthetente két óra specializáció, és kéthetente két óra műhely.

Specializáció:

- 9. évfolyamon dráma és színház
- 10. évfolyamon mozgóképkultúra- és médiaismeret
- 11. évfolyamon kreatív írás
- 12. évfolyamon értő olvasóvá nevelés

Műhely:

- 9-10. évfolyamon média vagy dráma műhely (választás alapján)
- 11-12. évfolyamon kreatív írás vagy értő olvasóvá nevelés műhely (választás alapján)

Négy évfolyamos gimnázium emelt óraszámú képzése református hittan tantárgyból óraterve

	Tantárgyak	A gimnáziumi képzés nevelési- oktatási szakasza			
		9	10	11	12
1.	magyar nyelv és irodalom	3	4	4	4
2.	matematika	3	3	4	4
3.	történelem	2	2	3	3
4.	állampolgári ismeretek				1
5.	hon-és népismeret				
6.	természettudomány			2	
7.	kémia	1,5	1,5		
8.	fizika	2	3		
9.	biológia	3	2		
10	földrajz	1,5	1,5		
11	első élő idegen nyelv	3	3	4	4
12	második idegen nyelv	3	3	3	3
14	énekezen	1	1		
15	vizuális kultúra	1	1		
16	dráma és színház				
17	mozgóképkultúra és médiaismeret			1	1
18	technika és tervezés				
19	digitális kultúra	2	1	2	
20	testnevelés	5	5	5	5
21	osztályfőnöki	1	1	1	1
22	kötött célú órakeret			4	4
24	hittan	4	4	4	4
25	egyházi ének	1			
27	Összesen:	37	36	37	34
28	Maximális órakeret a NAT szerint	34	34	34	34

Nyolc és négy évfolyamos gimnázium normál óraszámú képzése óraterve

	Tantárgyak	Alapfokú képzés nevelési-oktatási szakaszai				A gimnáziumi képzés nevelési-oktatási szakasza			
		5	6	7	8	9	10	11	12
1.	magyar nyelv és irodalom	4	4	3	4	3	4	4	4
2.	matematika	4	4	3	3	3	3	4	4
3.	történelem	2	2	2	2	2	2	3	3
4.	állampolgári ismeretek				1				1
5.	hon-és népismeret	1 ⁵							
6.	természettudomány	2	2					2	
7.	kémia			1,5	1,5	1,5	1,5		
8.	fizika			1,5	1,5	2	3		
9.	biológia			1,5	1,5	3	2		
10	földrajz			1,5	1,5	1,5	1,5		
11	első élő idegen nyelv	3	3	3	3	3	3	4	4
12	második idegen nyelv					3	3	3	3
14	ének-zene	1	2	1	1	1	1		
15	vizuális kultúra	1	1	1	1	1	1		
16	dráma és színház			1					
17	mozgóképkultúra és médiaismeret							1	1
18	technika és tervezés	1	1	1					
19	digitális kultúra	1	1	1	1	2	1	2	
20	testnevelés	5	5	5	5	5	5	5	5
21	osztályfőnöki	1	1	1	1	1	1	1	1
22	kötött célú órakeret							4	4
24	hittan	2	2	2	2	2	2	2	2
25	egyházi ének	1				1			
27	Összesen:	28	28	31	30	35	34	34	32
28	Maximális órakeret a NAT szerint	28	28	30	30	34	34	34	34

⁵ Amelyik évben a legjobban beilleszthető a diákok órarendjébe

A 2020. évi Nemzeti alaptanterv alapján a nyolc és a négy évfolyamos képzésünk egységessé vált, ezzel biztosítva a képzések közötti átjárhatóságot.

Intézményünk a helyi tantervét a Nemzeti alaptantervre alapulva határozza meg, kivéve az emelt óraszámú képzést biztosító tantárgyakból, melyek az élő idegen nyelv, a matematika, a magyar nyelv és irodalom és a hittan tantárgyak.

Intézményünk a szabadon felhasználható órakeretet emelt óraszámú képzésre fordítja. A 2020/2021. tanévtől a belépő osztályok a meghirdetett emelt óraszámú képzéseknek megfelelően az angol nyelv, a német nyelv, a holland nyelv, a matematika, a magyar nyelv és irodalom és a hittan tantárgyakat tanulhatják emelt óraszámban.

A nyolc évfolyamos képzésünkön minden tanévben három profilból lehet választani: emelt matematika, emelt idegennyelv, általános képzés. A tanulók számára kilencedik évfolyamon lehetőség van más profilú emelt szintű képzést választani.

A négy évfolyamos képzésünkön három profilból lehet választani: emelt matematika, emelt idegennyelv, emelt humán irányú képzés.

Az emelt óraszámú képzést évfolyam szinten sávossal szervezzük meg.

Az emelt óraszámú nyelvi képzésünk célja, hogy az egyetemek elvárásainak megfelelően a középiskola befejezésével minimum egy, de lehetőség szerint két B2 nyelvvizsgálója legyen a tanulóknak, vagy eljussanak a felsőfokú nyelvvizsgálóig.

A fakultációk kiegészítik az emelt óraszámú képzéseket.

A képzéseink átjárhatóak, a megfelelő különbözeti vizsga letétele után a diák maximum a 10. évfolyam végén másik képzést választhat. A célunk, hogy a diák számára a pályaválasztása jól megalapozott legyen, és az utolsó két évben lehetővé váljon számára a kétszintű érettségire való felkészítő foglalkozásokon való részvétel.

Az emelt óraszámú képzéseink bontott csoportokban folynak. A jelentkezők a tantárgyi követelményeket korszerű módszertan segítségével (csoportmunka, kooperatív tanulás) és újszerű módszerek (projekt munkák) elsajátításával végzik.

A szabadon felhasználható órakeretből a 11. és a 12. évfolyamon tanulók matematikából és magyar irodalomból fognak még plusz 1 órában tanulni.

A hon- és népismeret tantárgyat az 5-7. évfolyam egyikén fogjuk tanítani.

A természettudomány tantárgyat az 5-6. és a 11. évfolyamon vezetjük be. A 7-10. évfolyamokon a természettudományos tantárgyakat külön diszciplínaként oktatjuk. Az évfolyamok között az erre fordítható óraszámokat egyenletesen osztjuk el.

A 12. évfolyamon választható művészetek tantárgy esetében intézményünkben a diákok mozgókép-kultúra és médiaismeretet fognak tanulni.

A 11. és a 12. évfolyamon a kötött célú órakeretet a fakultációs oktatásra fordítjuk. A fakultáción

közép és emelt szintű érettségire való felkészítést is folytatunk.

2.3. A választható tantárgyak, foglalkozások, továbbá ezek esetében a pedagógusválasztás szabályai

Az iskola bizonyos tantárgyak/tantárgycsoportok esetében választást kínálhat fel a tanulóknak. Ebben az esetben a tanuló, a tanuló szülője az iskolába lépéskor a jelentkezéssel egy időben választ e tárgyak közül. Ez a választás a tanulmányi idő végéig tart.

A hit- és erkölcsstan órát az iskolába való belépéskor a szülő a felekezete megjelölésével választja. A református, a katolikus, az evangélikus és a baptista hittanórákat a Magyarországi Református Egyházzal megállapodást kötött felekezetek hitoktatója tartja. A református hittant az iskola vallásstanárai tartják. Amennyiben valamilyen oknál fogva a szülő e választását felülbírálja, és élni kíván változtatási jogával, úgy ezt írásban kell kezdeményeznie a megelőző tanév május 20-áig a jogszabályi előírások alapján.

Iskolánk kiemelten fontosnak tartja az énekkar szerepét, a közös muzsikálás léleképítő és közösségformáló erejét. A kórus tagjai az énekkari foglalkozásokon, különféle rendezvényeken és a liturgikus szolgálatban is részt vesznek. A kórus tagjává a kórusvezető felkérése válik a diák. Amennyiben ezzel a szülő is egyetért, ezek után a diák részvétele a kórus munkájában az adott tanévben kötelező.

Iskolánk a 11. és a 12. évfolyamon – kellő számú jelentkezés esetén – bizonyos tantárgyak emelt óraszámú tanulását biztosítja. Az emelt szintű érettségire felkészítő (ismertebb nevén fakultációs) óráknak négy fő célja van:

- felkészítés az emelt szintű érettségi követelményeire,
- közép- és emelt szintű érettségi felkészítés a 11-12. évfolyamon már nem tanított tantárgyakból,
- színvonalas és igényes képzés biztosítása tanulóink érdeklődési körének megfelelően,
- felkészítés az egyetemi tanulmányokra.

A fakultációs órák kiválasztása és véglegesítése a 10. évfolyam második felében történik. A 10. évfolyamos diákjainkkal megismertetjük a fakultációs lehetőségeket. Tájékoztatjuk a tanulókat a fakultációs órák választásának, változtatásának szabályairól, az órák tartalmáról, követelményeiről és számonkérési módjairól, melyeket az osztályfőnökök és a szaktanárok ismertetnek a diákokkal.

A fakultációs órák felvételének menete

Az előzetes jelentkezés során a diákok szülői támogató aláírással ellátott nyomtatványon nyilatkoznak arról, hogy milyen fakultációs órákat szeretnének tanulni a 11. évfolyamon. A döntésnél az alábbiakat kell figyelembe venni:

- Minden diák kettő fakultációs tárgyat választhat.
- A fakultációs választás esetében a diákok rangsorolják a tantárgyakat.
- A fakultáció kiválasztásának szabadságát csupán az korlátozhatja, hogy van-e elegendő

számú jelentkező a csoport elindításához, és órarendi szempontból megoldható-e a diák által választott párosítás. A fakultáció indításának feltétele minimum 5 diák jelentkezése.

A fakultáció meghirdetésére április 15-ig kerül sor. A szülők és a diákok az iskola által nyújtott információk alapján hozzák végleges döntésüket, és erről a szülő és a diákok aláírásával ellátott, az osztályfőnöknek leadott űrlapon nyilatkoznak.

Az összesítés eredményeként válnak véglegessé a fakultációs jelentkezések, melyeket az iskola beépít az órarendjébe.

Változtatás a fakultációs órákban

A 10. év második felében kiválasztott fakultációs órákban a diákoknak négy alkalommal van lehetőségük változtatni. A változtatási kérelmet az érintett szaktanár (ok) és az osztályfőnök támogató aláírásával kell benyújtani az igazgatónak, aki a kérelmet elbírálja.

Fakultációs órát felvenni és leadni az alábbi időpontokban lehetséges:

1. A 11. év szeptember 15-ig: a 11. évben már az új szándékának megfelelő órára járhat.
2. A 11. év második félévének kezdetét megelőző hét szerdáig: a 11. év második félévétől járhat a választott órára.
3. A 12. év szeptember 15-ig: a 12. évben már az új szándékának megfelelő órára járhat a diák.
4. A 12. év második félévének kezdetét megelőző hét szerdáig: a 12. év második félévétől járhat a választott órára.

A fentiekől eltérő időpontokban a fölvevett fakultációs órákon módosítani nem lehet.

A fakultációs óra „menet közbeni” fölvételekor a szaktanár beszámolási kötelezettséget írhat elő a fakultációs csoportban a váltási szándék időpontjáig tanult tananyagból. Ha a diák középszintű érettségire felkészítő tantárgyat szeretne emelt szintű érettségire felkészítő tantárgyra váltani, különbözeti vizsgát kell tennie.

A 11. és 12. évfolyamon, szabadon választható tanórai keretek között az emelt szintű érettségire felkészítő órákat biztosítunk a kötelező érettségi tárgyakon túl, amennyiben elegendő létszámú csoport alakul ki.

- biológia,
- fizika,
- földrajz,
- kémia,
- hittan,
- mozgóképkultúra- és médiaismeret
- testnevelés
- második idegennyelv
- informatika.

A fakultációs órák választását a tanulók és nem nagykorú diák esetében a szülők aláírásukkal erősítik meg, és tudomásul veszik, hogy az értékelés, a mulasztás, továbbá a magasabb évfolyamra lépés tekintetében úgy kell tekinteni, mintha kötelező tanórai foglalkozás lenne.

Az emelt szintű oktatásban alkalmazott fejlesztési feladatokat és követelményeket az egyes tantárgyak helyi tanterve tartalmazza.

2.4. A csoportbontások és az egyéb foglalkozások szervezésének elvei

A gimnázium pedagógiai céljai megvalósítása érdekében bizonyos tantárgyakat csoportbontásban tanít. Ezek közül vannak olyanok, amelyeket a képzés formájától függetlenül ilyen szervezeti keretek között valósítunk meg, míg más esetekben a tagozat sajátossága határozza meg a csoportbontást.

Csoportbontásban oktatjuk a következő tantárgyakat képzési formától függetlenül:

- idegen nyelvek
- informatika
- matematika
- magyar nyelvűtan 9. évfolyam (26 fő felett)

A testnevelést nyolcadik évfolyamtól tizenkettedik évfolyamig lehetőség szerint nemek szerinti bontásban tartjuk. Csoportbontásban szervezzük az emelt szintű érettségire felkészítő foglalkozásokat is. A célunk ezzel, hogy az ismereteket elmélyítsük, több idő jusson a kommunikációs készségek fejlesztésére és a tanulók tudásának megalapozására.

A közép- és emelt szintű érettségire való felkészítést a 20/2012. (VIII. 31.) EMMI-rendelet 13–15. §-ai szerint szervezzük meg, amely kimondja, hogy „a tanulói részvétel szempontjából a tanítási óra lehet kötelező, kötelezően választandó és szabadon választható tanítási óra.”

Jelen dokumentum határozza meg, hogy „melyek azok a kötelező tanítási órák, amelyeken egy adott osztály valamennyi tanulója köteles részt venni, valamint hogy melyek azok a kötelező tanítási órák, amelyeken a tanulónak a választásra felkínált tantárgyak közül kötelezően választva, a helyi tantervben meghatározott óraszámában részt kell vennie.”

Ha a tanulót - kérelmére - felvették a szabadon választott tanítási órára, a tanítási év végéig, vagy, ha a tanítási év vége előtt befejeződik, az utolsó tanítási óra befejezéséig köteles azon részt venni.

A csoportok szervezésénél irányadó a 2011. évi CXC. törvény 6. melléklete, mely a gyermekek, tanulók finanszírozott heti foglalkoztatási időkeretét tartalmazza.

2.5. A nem kötelező (választható) tanórai foglalkozások megtanítandó és elsajátítandó tananyaga

A köznevelési törvény lehetővé teszi, hogy a tanuló heti kötelező tanóráinak száma és az osztályok engedélyezett heti időkerete különbözetét egyéb foglalkozások megtartására illetve csoportbontáshoz vegye igénybe.

Ezek a foglalkozások a tehetséggondozás keretében lehetőséget nyújtanak a tanuló egyéni érdeklődésének kielégítésére, segítik a műveltségi területek tartalmi bővítését, segítik a tanuló kognitív fejlődését, kielégítik a diákok mozgási és sportolási igényeit.

A helyi, a regionális és az országos versenyekre való felkészítés rendszeressége, a személyes felkészítés erősítése növelheti tanulóink sikeres szereplését.

Fontos célkitűzésünk tanulóinknak sikeres érettségi vizsgára való felkészítése.

Az egyéb foglalkozások tananyagát és követelményeit a szakmai munkaközösség vezetője és az intézményvezető által jóváhagyott foglalkozási tervek tartalmazzák.

A választható tárgyak esetén (a közép- és emelt szintű érettségire felkészítő foglalkozások) a tanulók és a szülők aláírásukkal erősítik meg választásukat, és tudomásul veszik, hogy az értékelés, a mulasztás, továbbá a magasabb évfolyamra lépés tekintetében úgy kell tekinteni, mintha kötelező tanórai foglalkozás lenne.

A szabadon választott foglalkozások (szakkör, korrepetálás, felkészítés, diákkör) esetében a minősítés és a magasabb évfolyamba lépés feltételei nem érvényesek.

2.6. Az oktatásban alkalmazható tankönyvek, tanulmányi segédletek és taneszközök kiválasztásának elvei

Iskolánk pedagógusai a helyi tanterv alapján, a szakmai munkaközösségek véleményének kikérésével választják meg az alkalmazott tankönyveket, tanulmányi segédleteket, taneszközök és más felszereléseket.

Pedagógusaink nem választhatnak olyan tankönyvet, amelynek igénybevétele az iskolai tankönyvrendelés és tankönyvellátás jogszabályban meghatározott rendje szerint nem biztosítható valamennyi tanulónak.

A tankönyvrendelés összeállításánál az alábbi elveket érvényesítjük

- Pedagógusaink a tankönyvválasztásnál a hivatalos tankönyvjegyzékben szereplő tankönyvek köréből választanak, valamint azon tankönyvek köréből, melynek listáját az egyház közoktatási intézményeinek szakmai felügyeletét ellátó Református Pedagógiai Intézet állított össze.
- A tankönyvrendelésbe a pedagógus csak olyan tankönyv felvételét javasolhatja, amely megfelel az alkalmazott tantervnek, és amelyet a tantárgy tanulása során a tanulók rendszeresen használnak.
- A nyomtatott taneszközön túl néhány tantárgynál a tanulóknak egyéb eszközökre is szükségük van. Ezek a testnevelés, a vizuális kultúra. A sportfelszerelést a szülők szerzik be, a rajzeszközök beszerzése osztályszinten történik.

A taneszközök kiválasztásánál a következő szempontokat vesszük figyelembe:

- A taneszköz feleljen meg az iskola helyi tantervének.
- Az egyes taneszközök kiválasztásánál azokat az eszközöket kell előnyben részesíteni, amelyek több tanéven keresztül használhatóak.

2.7. A mindennapos testnevelés, testmozgás megvalósításának módja

Iskolánk a Nemzeti köznevelésről szóló törvény 27.§ (11) bekezdésében meghatározottak szerint szervezi meg a mindennapos testnevelést.

A mindennapos testnevelés, testmozgás

Az iskola mindennapos testnevelési órákról szóló programja a helyi lehetőségekből kiinduló, reális, fenntartható célkitűzés, mivel a program iskolánk minden tanulójának egész éven át lehetőséget ad a rendszeres mozgásra. A mindennapos testnevelésben lehetőség van arra, hogy a tanuláshoz szükséges tulajdonságokat megerősítsük: a tanuló legyen erős, kitartó, becsületes és szorgalmas, ne legyen fáradékony, bírja a tanulással járó idegi és fizikai terhelést.

Célunk:

- Tanulóinkban felkelteni a rendszeres testmozgás, az egészséges életmód iránti igényt, elsajátíttatni az ehhez szükséges elméleti és gyakorlati tudnivalókat, ismereteket.
- Tudatosítani a tanulóknál a saját szervezetük felépítésének és működésének alapfokú tudnivalóit.
- A testnevelés, sport segítségével kialakítani a tanulóknál a mindennapi élethez szükséges alapvető tulajdonságokat, készségeket: akaraterő, szorgalom, kitartás, becsületesség, szabályok betartása, a társak tisztelete, segítése, a csapatmunka szerepe, az idegi és fizikai állóképesség, az egészséges önbizalom, a céltudatosság.

A mindennapos testnevelés tematikáját a testnevelés helyi tantárgyi programja tartalmazza.

A tanulók fizikai állapotának mérése

A megfelelő szintű fizikai erőnlét, edzettség elérése, majd megtartása nemcsak a sport, hanem az egészség, az általános jólét szempontjából is igen fontos tényező. A fizikai aktivitás jellemzője az egészséges testsúly, az állóképesség és az izomerő.

A vonatkozó jogszabályok a tanulók fizikai állapotának mérését tanévenként a tanév rendjéről szóló miniszteri rendelet írja elő. Az iskolánkban alkalmazott mérések a NETFIT rendszerhez igazodva történnek.

A méréseredmények elemzését követően a következő tanévben a testnevelők differenciált, egyéni fejlesztést végeznek.

El kell érni, hogy az általános fizikai teherbíró képesség fejlődésének folyamatos nyomon követése motivációs tényezőként hasson a tanulókra, és az iskolából kikerülve életvitelükben helyet kapjon a rendszeres fizikai aktivitás is.

2.8. Érettségi vizsgatárgyak

A kötelező érettségi vizsgatárgyakon kívül gimnáziumunk meghatározza, hogy mely további – legalább két – vizsgatárgyból teszi lehetővé az emelt szintű érettségi vizsgára történő felkészülést.

Az emelt szintre történő felkészítés mellett, a kötelező érettségi vizsgatárgyakon kívül legalább három vizsgatárgyból lehetővé kell tenni a középszintű vizsgára történő felkészülést. Az idegen nyelv vizsgatárgyak egy vizsgatárgynak minősülnek.

Az érettségi vizsgán a vizsgázónak öt – négy kötelező és legalább egy általa választott (a továbbiakban: kötelezően választott) – vizsgatárgyból kell – legalább középszinten – vizsgát tennie.

A kötelező érettségi tárgyak vizsgájára történő felkészítést az iskola középszinten és emelt szinten egyaránt végzi – ebbe a körbe tartozik az iskola helyi tanterve szerint tanított minden idegen nyelv.

Az érettségi vizsgára bocsátás feltétele mindegyik tantárgy esetén az iskola helyi tantervében szereplő tantárgyi követelmények teljesítése.

A középszintű érettségi vizsgatárgyai:

Kötelező vizsgatárgyak:

- magyar nyelv és irodalom,
- történelem,
- matematika,
- idegen nyelv,
- kötelezően választandó vizsgatárgyak a tantárgyi kínálatból.

Az érettségi vizsgára a középszintű tételsorokat az alábbi jogszabályok szerint állítjuk össze:

- 100/1997. (VI. 13.) Korm. rendelet az érettségi vizsga vizsgaszabályzatának kiadásáról,
- 40/2002. (V. 24.) OM-rendelet az érettségi vizsga részletes követelményeiről.

A református hittan tantárgy érettségi vizsgakövetelményeit a Magyarországi Református Egyház Zsinatának 155/2001. számú határozata tartalmazza az alábbi dokumentumban: „A református hit- és erkölcsstan érettségi vizsga általános követelményei”.

2.9. A tanuló tanulmányi munkájának ellenőrzése, értékelése

Az ellenőrzés feladata és célja:

Célja és feladata, hogy a tanuló teljesítményének megállapítására, az általa elsajátított tananyagról

információt gyűjtsön és az elért teljesítményt a helyi tantervben megfogalmazott követelményekkel egybevesse.

Az ellenőrzés módszerei:

- a tanulók munkájának folyamatos megfigyelése (figyelme, aktivitása, részvétel a közösségi munkában, szorgalom),
- házi feladat, füzetvezetés,
- szóbeli ellenőrzés:
  - szóbeli felelet
  - beszélgetés
- írásbeli ellenőrzés:
  - témazáró dolgozat
  - felmérő dolgozat
  - röpdolgozat
  - feladatlap (tantárgytesztek, ismerettesztek)
- házi dolgozat,
- kérdőíves kikérdezés,
- a tanulók tudásának gyakorlati tevékenységük alapján való ellenőrzése.
- a téma oktatása során írásbeli, szóbeli és gyakorlati feladatok során szerzett pontok alapján adott jegy.

A tantárgyi követelményeket a helyi tanterv határozza meg. A tanulók értékelése az egyes tantárgyak tantervi követelményeinek ismerete – ezen belül is kötelezően az 51/2012. (XII. 21.) EMMI-rendeletben szabályozott kerettantervi anyag alapján történik.

A témazáró dolgozat írását a tanár egy héttel előtte bejelenti, a röpdolgozatnál ez nem szükséges, mivel az egyenértékű a szóbeli felelettel. A témazáró dolgozat értékelése súlyozottan számít.

Egy nap legfeljebb két témazárót és bárhány röpdolgozatot írhatnak a tanulók.

A pedagógiai program értékelési koncepciójának célja, hogy az értékelés

- ne minősítsen, hanem fejlődési állapotról számoljon be,
- számba tudja venni, hogy a tanuló az előző szintjéhez, önmagához mérten mennyit fejlődött,
- jelenjen meg, hogy a tanuló saját lehetőségét mennyire használta ki.

Iskolai gyakorlatunkban háromféle értékelési funkciót különböztetünk meg:

- a minősítő értékelést (teljesítménymérést),
- a diagnosztikai értékelést,
- a fejlesztő értékelést.

Az értékelésnek ki kell terjednie az iskolai élet minden területére. Ennek megfelelően értékeljük minden tanulónk esetében

- a tárgyi követelmények elsajátítását napi szinten, témakörök mentén,

- szabálytisztelét, felelősségvállalását, rendszeretét,
- korábbi teljesítményéhez képest fejlődési törekvéseit.

Értékelésünk a következő kritériumoknak feleljen meg:

- ösztönző hatású,
- folyamatos, rendszeres,
- segítő szándékú legyen,
- céljai és követelményei legyenek előre ismertek.

A tanulóknak az egyes szaktárgyakban tanúsított előmenetelét, eredményeit a szaktanárok rendszeresen ellenőrzik és értékelik írásban és szóban. Rendkívüli, indokolt esetben a követelményeket befolyásolhatja egy-egy tanuló sajátos helyzete, testi, érzékszervi fogyatékosága. A felsorolt alapelvek alapján a munkaközösségekre, illetve a nevelőtestület egészére nézve egységes követelmények kialakítására és következetes alkalmazására törekszünk:

- olyan ismereteket kérünk számon, amelyeket megtanítottunk, elsajátítottunk a tanulóinkkal,
- a beszámoltatás a diák tudására irányul,
- változatos számonkérési formákat alkalmazunk,
- kiszámítható, indoklással ellátott és igazságos értékelés valósítunk meg,
- a tanulóval az osztályzást követően ismertetjük érdemjegyeit,
- az írásbeli munkák, a szóbeli feleletek esetében, ha szükséges, személyre szabott értékelést alkalmazunk, amely túlmutat az adott érdemjegyen.

Az értékelés formái

A szóbeli értékelés:

- a tanulói tevékenység folyamatos megerősítése, korrigálása, segítség, tanács tanórán és azon kívül,
- feleletek, dolgozatok érdemjegyéhez fűzött indoklás,
- a tantestület, illetve a diákság előtti igazgatói értékelés,
- a belső vizsgán a szóbeli felelet utáni rövid értékelés.

Az írásbeli, szöveges értékelés:

- a dolgozatokhoz írt rövid instrukció, vélemény,
- dicséret, elmarasztalások beírása a digitális naplóba.

Igazgatói értékelés a tanévnyitó és a tanévzáró értekezleten történik, osztályfőnöki értékelés félévente legalább két alkalommal.

Osztályozás a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § és a 20/2012. EMMI-rendelet 64. §-a alapján.

A törvény kimondja, hogy a tanuló osztályzatait évközi teljesítménye és érdemjegyei vagy az

osztályozó vizsgán, a különbözeti vizsgán, valamint a pótló és javítóvizsgán nyújtott teljesítménye alapján kell megállapítani. A kiskorú tanuló érdemjegyeiről a szülőt folyamatosan tájékoztatni kell. A tanulók szóbeli és írásbeli megnyilatkozásait – feleleteit, illetve dolgozatait – érdemjegyekkel, féléves vagy éves munkáját osztályzattal kell minősíteni. Az értékelés – osztályozás a hagyományos ötös fokozatú rendszerben történik:

- jeles (5),
- jó (4),
- közepes (3),
- elégséges (2),
- elégtelen (1)

Az érdemjegyek száma egy-egy félév során minden tantárgy esetében minimum a heti óraszám plusz egy jegy.

Az érdemjegyeket a tanuló és a szülők tájékoztatása végett a digitális napló megfelelő rovatába kell bevezetni illetve bevezettetni.

Az egy vagy több témakört felölelő írásbeli számonkérés, a belső vizsgák eredményei két jegynek számítanak, amely a digitális naplóban jelölésre kerül.

Az osztályozás követelményei:

- 0-44% elégtelen,
- 45-59% elégséges,
- 60-74% közepes,
- 75-89 % jó,
- 90-100% jeles.

A félév és a tanév végén az egyes tantárgyakban elért kiemelkedő teljesítményért a tanuló dicséretet kaphat.

Ha a tanulónak a „jeles” osztályzatai mellett legfeljebb egy „jó” osztályzata van, a tantestület általános dicséretét érdemelheti ki. A tanulmányi dicséretet a bizonyítványban is dokumentálni kell.

Az emelt szintű érettségire történő felkészítés értékelése a tantárgyi értékelés, osztályozás elveit, rendszerét követi.

Az iskolai munka zavartalansága, a félév, illetve a tanév végének nyugodt légkörű zárása érdekében január hónap első tanítási napjától a félév zárásáig, illetve június 1-15 között a szülői fogadás, illetve a tanulmányi eredményekről történő információcsere szünetel.

2.10. Az otthoni felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározásának elvei és korlátai

Az iskolai életben központi helyet foglal el a tanórai tanulás, valamint a másnapi tanórákra való

felkészülés, aminek előkészítése nagy figyelmet, körültekintést kíván a szaktanároktól. A szaktanárok a tananyag elsajátítása érdekében szóbeli és írásbeli – tanórán kívül elvégzendő – feladatokat adhatnak a diákoknak.

A tanulók tanulási képessége eltérő, feladataikat nem végzik azonos intenzitással, különböző a munkavégzésük üteme, gondolkodásuk, emlékezőképességük, figyelemösszpontosításuk, terhelhetőségük mértéke. Figyelemmel kell lenni a tanuló aznapi, másnapi terhelésére. Tekintetbe kell venni a tanuló képességeit, mentességeit, korlátait. A tanuló tanulásban való bármely képességbeli akadályozottsága, az emiatti lassabb haladási tempója nem lehet ok az önálló tanulásra fordítható idő megnövelésének, sőt az szükség szerint csökkentendő.

Az írásbeli és szóbeli feladatok meghatározásának elvei, ezzel kapcsolatos feladatok:

- Folyamatos megfigyelés eredményeként a helyes tanulási technikák kiválasztása, fejlesztése. Minden tanuló számára az optimális – életkori szintjének és aktuális szükségletének megfelelő – tanulási módszerek megismerése, az egyéni tanulásban az önállóság fokozása.
- A figyelem, akarat fejlesztése, irányítása.
- A tanulók természetes érdeklődésének felkeltése, ébrentartása, elmélyítése, az egyéni érdeklődés és egyéni képességek kibontakoztatása.
- Az önművelési igény felkeltése, az önművelés legfontosabb jártasságainak, készségeinek, képességeinek kialakítása, fejlesztése, önálló ismeretszerzésre ösztönzés.
- A tanórai keretben folyó nevelő-oktató munka speciális foglalkozások keretében történő megszilárdítása, kiegészítése, bővítése.
- A hátránnyal induló tanulók következetes fejlesztése, felzárkóztatása, a gyengébb képességűekkel való differenciált foglalkozás.
- A tehetséges tanulók képességeinek kibontakoztatása, fejlesztése.
- Önképzésre nevelés.
- Önálló gyűjtőmunka végzése.
- Csoportos feladat elvégzése a tanítási időn kívül.
- Önellenőrzésre, önértékelésre nevelés.
- A tantárgyához kötődő, differenciált képességfejlesztést szolgáló feladatok.

Az írásbeli és szóbeli feladatok meghatározásának korlátai:

Az írásbeli feladat:

- változatos legyen,
- előkészített legyen,
- az elmélyítést segítse,
- gyakoroltasson,
- szoktasson a csoportos munkára.

A szóbeli feladat:

- fejlessze a szövegértést,
- fejlessze a beszédképességet,
- teremtsen lehetőséget az együttműködésre,
- fejlessze a verbális memóriát,
- tegye eredményessé a csoportos/kooperatív órai munkát.

Hétvégére és az iskolai szünetekre csak annyi házi feladat adható fel, mint általában egyik tanórától a másikra.

2.11. A tanuló jutalmazásával összefüggő, a tanuló magatartásának és szorgalmának értékeléséhez, minősítéséhez kapcsolódó elvek

A magatartás és a szorgalom osztályzatokra a tanuló osztályfőnöke tesz javaslatot, illetve az év végi osztályozó értekezleten a nevelőtestület hagyja jóvá. Az osztályfőnöknek a javaslat megtételekor tehát figyelembe kell venni a tanulót tanító pedagógusok és az osztály véleményét. Ha az osztályfőnök által javasolt valamelyik minősítéssel nem minden pedagógus ért egyet, az osztályozó értekezleten a végleges minősítést nyílt szavazással, egyszerű szavazattöbbséggel kell megállapítani. A szavazásban a tanulót tanító pedagógusok vesznek részt. Szavazategyenlőség esetén az osztályfőnök véleménye dönt.

	5	4	3	2	1
magatartás	példás	jó	változó	rossz	-
szorgalom	példás	jó	változó	hanyag	-

A magatartás minősítése:

- Példás (5) magatartású, aki a következő szempontok mindegyikének megfelel.
  - Viselkedése a tanórákon és a tanórán kívüli rendezvényeken példás, betartja a házi rendet.
  - Pontosan megjelenik a tanórákon és hiányzásait időben igazolja, egy félévben legfeljebb 3x késik
  - A közösségi életben részt vesz. Az osztály és az iskola rendezvényein aktívan szervez, segít.
  - Az iskolát versenyeken, egyéb alkalmakon jól képviseli, az iskola jó hírnevét öregbíti.
  - Környezetét óvja, tisztaságára vigyáz.
  - Megjelenése kifogástalan, tiszta.
  - Tanáraival, iskolatársaival kedves, udvarias.
  - Legfeljebb egy igazolatlan órája van.

- Jó (4) magatartású,
  - Viselkedése a tanórán és a tanórán kívüli rendezvényeken jó.
  - Pontosan megjelenik a tanórákon és hiányzásait időben igazolja, egy félévben legfeljebb 3x késik. Legfeljebb 3 igazolatlan órája van.
  - A közösségi életben részt vesz.
  - Környezetét óvja, tisztaságára vigyáz.
  - Megjelenése kifogástalan, tiszta.
  - Tanáraival, iskolatársaival udvarias.
  - Legfeljebb 1 írásbeli fegyelmi fokozattal rendelkezik (figyelmeztető).

- Változó (3) magatartású,
  - Viselkedése a tanórákon és a tanórán kívüli rendezvényeken változó, többször megszegi a házi rendet.
  - Pontossága gyakran kifogásolható, egy félévben legfeljebb 10x késik, vagy legfeljebb 5 igazolatlan órája van.
  - A közösségi életben vonakodva, alig vesz részt.
  - Környezetét nem óvja, tisztaságára nem vigyáz.
  - Megjelenése gyakran kifogásolható.
  - Tanáraival, iskolatársaival nem mindig udvarias.
  - Intő fegyelmi fokozattal rendelkezik.

- Rossz (2) magatartású,
  - Viselkedése a tanórákon és a tanórán kívüli rendezvényeken gyakran zavaró, igazgatói fegyelmi fokozata van.
  - Pontossága gyakran kifogásolható. 5-nél több igazolatlan órája van.
  - A közösségi életben vonakodva, alig vesz részt.
  - Környezetét nem óvja, tisztaságára nem vigyáz.
  - Megjelenése gondozatlan.
  - Tanáraival, iskolatársaival udvariatlan, gyakran goromba.

A magatartási osztályzatok elbírálásakor figyelembe kell venni a tanuló tanórán és tanórán kívül tanúsított magatartását, közösségi munkáját, és esetleges igazolatlan mulasztásait, illetve fegyelmi büntetéseit. Az osztályfőnök a fentiekben meghatározottak alapján, a tanuló egyéni adottságait, körülményeit valamint a beírt dicséreteit is figyelembe véve, a fentiektől eltérő javaslatot is terjeszthet a nevelőtestület elé. A nevelőtestület szavazással dönt a javaslatról.

A szorgalmi osztályzatnál általános alapelv:

Amennyiben a félévi, illetve év végi érdemjegyek között elégtelen van a szorgalom minősítése csak hanyag lehet; kettes osztályzat esetén nem lehet példás a szorgalom. A szorgalom osztályzat kialakításánál a gyermek képességeit is figyelembe kell venni.

A szorgalom minősítése:

- Példás (5) szorgalmú, aki a következő szempontok mindegyikének megfelel:
  - Kötelességeit képességeihez viszonyítva kifogástalanul teljesíti, rendszeresen többletfeladatot vállal, versenyeken vesz részt.
  - Önállóan meglátja a tennivalókat.
  - Iskolai és otthoni munkáját rendszeresen elvégzi, pontos, kitartó.
  - A tanítási órákon aktív
  - Felszerelése hiánytalan, munkájának külalakja tetszetős.
  - Nincsen kettes osztályzata.

- Jó (4) szorgalmú:
  - Kötelesség teljesítése általában kifogástalan.
  - Iskolai munkájában rendszerességre törekszik.
  - A tanítási órákon figyelmesen dolgozik.
  - Eredménye jelentősen javult.
  - Tanszereit, felszereléseit rendben tartja.
  - Vállalt kötelességeit teljesíti.

Változó (3) szorgalmú:

- Kötelesség teljesítése nem egyenletes. Eredményei romló tendenciát mutatnak, elmaradnak képességeitől.
  - Tanulmányi munkája rendszertelen.
  - Házi feladatai és felszerelése hiányos.
  - Kötelességeit, feladatainak pótlását csak figyelmeztetésre teljesíti.
-
- Hanyag (2) szorgalmú,
  - Képességeihez mérten keveset tesz tanulmányi fejlődése érdekében. Egy vagy több tantárgyból elégtelen érdemjegyet kapott félévkor vagy év végén.
  - A tanítási órákon figyelmetlen.
  - Felszerelése hiányos, külalakja rendetlen.
  - Nem törekszik hibáinak javítására.
  - A rábízott feladatokat nem végzi el.

A szorgalmi osztályzatok elbírálásakor figyelembe kell venni az osztályfőnök javaslata alapján a tanuló egyéni adottságait is, melyek nyomán a fentiektől eltérő javaslatot is terjeszthet a nevelőtestület elé. A nevelőtestület szavazással dönt a javaslatról.

Hagyományosan tanulóink kimagasló teljesítményeit a tanévzáró ünnepélyeken értékeljük. Ennek formája bizonyítvány, oklevél, könyv, szóbeli dicséret. Itt tanulói közösségeket is kiemelhetünk.

Ennek szempontjai a tantestület döntése szerintiek:

- tanulmányi munka,
- sportteljesítmények,
- részvétel tanulmányi versenyeken,
- közösségi munka,
- kulturális és közéleti tevékenység.

A jutalmazás formái

Egyéni jutalmazási formák:

Az iskolában elismerésként a következő írásos dicséretetek adhatók:

- szaktanári,
- osztályfőnöki,
- igazgatói,
- nevelőtestületi.

Az egész évben kiemelkedő munkát végzett tanulók, tantárgyi szorgalmi és magatartási dicséretét a bizonyítványba kell bevezetni. Az osztályfőnökök és a munkaközösségek javaslatára a legkiemelkedőbb – megyei, országos eredményekkel rendelkező – tanulók oklevélben és könyvjutalomban részesülnek.

Közösségi munkáért a diákönkormányzat is javasolhat tanulókat az elismerésre.

Az a tanuló, akinek intézményi szinten is kiemelkedő a teljesítménye (tanulmányi-, kulturális- és sportversenyek győztese, az iskoláért végzett kiemelkedő társadalmi munka részese), elismerését az iskola közössége előtt nyilvánosan veheti át.

Csoportos jutalmazási formák:

- tanítás nélküli munkanap,
- jutalomkirándulás,
- kulturális hozzájárulás (filmszínház-, színház- vagy kiállítás-látogatáshoz).

2.12. A tanuló magasabb évfolyamra lépésének feltételei

Az iskola magasabb évfolyamára léphet az a tanuló, aki a helyi tantervben előírt, a továbbhaladáshoz szükséges követelményeket teljesítette, beleértve a szükséges készségek meglétét és az elvárt kimeneteli követelményeket valamennyi tantárgyból.

A tanuló osztályzatait évközi teljesítménye és érdemjegyei vagy az osztályozóvizsgán, a különbözeti vizsgán, valamint a pótló- és javítóvizsgán nyújtott teljesítménye alapján kell megállapítani.

Magasabb évfolyamba történő lépéshez, a tanév végi osztályzat megállapításához, a tanulónak osztályozóvizsgát kell tennie az 1.8. pontban felsorolt esetekben.

Ha a tanuló nem teljesítette az évfolyamra előírt tanulmányi követelményeket, tanulmányait az évfolyam megismétlésével folytathatja. Az évfolyam megismétlésével folytathatja tanulmányait az a tanuló is, akit fegyelmi határozattal az iskolában eltiltottak a tanév folytatásától. (Nkt. 53. § (3) bekezdés)

Ha a tanuló a következő tanév kezdetéig azért nem tett eleget a tanulmányi követelményeknek, mert az előírt vizsga letételére a nevelőtestületől halasztást kapott, az engedélyezett határidő lejártáig tanulmányait felsőbb évfolyamon folytathatja.

2.13. A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések

Valamennyi tanulónak joga van képességei minél maradéktalanabb kibontakoztatására, személyiségfejlődésének támogatására. Külön figyelmet kell fordítani a valamilyen okból hátrányos helyzetbe került tanulóakra, akiknek olyan támogató környezetre van szükségük, mely biztosíthatja iskolai sikerességüket. A társadalmi környezet változásai, a csonka családok, a szülőket sújtó munkanélküliség növeli a hátrányos helyzetű, illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek számát. Fontos a befogadó oktatási rendszer feltételeinek megteremtése és folyamatos fejlesztése. Tiszteletben kell tartani a diszkrimináció tilalmát és elő kell mozdítani az érintett tanulók esélyteremtését, esélyegyenlőségét.

Az osztályfőnökök fokozottabban odafigyelnek a problémásabb gyermekekre, segítik őket, felhívják a szaktanárok figyelmét, kapcsolatot tartanak a szülőkkel. A osztályfőnök feladata annak figyelemmel kísérése, hogy az érintett gyermek valóban részt vesz-e a korrepetálásokon, felzárkóztatásokon.

Fontos szerepe van az iskolalelkésznek, aki lelki gondozás nyújt a tanulónak.

Iskolánk – többek között – az alábbi segítséget nyújtja számukra az esélyegyenlőség megteremtése érdekében:

- kulcskompetenciák fejlesztésében,
- az oktatásban használt információs, kommunikációs technológiák alkalmazásával, a digitális tananyagok felhasználásának elősegítésével,

- méltányos és egészséges tanulási környezet kialakításával,
- a pedagógusok módszertani kultúrájának fejlesztésével,
- differenciáló módszerek alkalmazásával,
- a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű és a sajátos nevelési igényű tanulók integrált nevelésével,
- a mindennapos testedzés, a mozgás, sportolás biztosításával,
- környezettudatos szemléletű oktatás-neveléssel,
- egészségügyi, szociális támogató rendszer kialakításával,
- a tanulási attitűd pozitív átformálásával,
- a továbbtanulás támogatásával,
- személyiségfejlesztéssel és közösségépítéssel,
- a szabadidő hasznos eltöltésének elősegítésével,
- partnerközpontú neveléssel.

Kiemelt hangsúlyt kap, hogy tanulóink

- önértékelése helyes legyen,
  - megfelelő önfegyelmel, szorgalommal, alapvető erkölcsi normákkal rendelkezzenek,
  - reálisan döntsenek továbbtanulásukról,
  - törekedjenek egészséges életmódra,
  - ismerjék fel az egyén és a társadalom felelősségét,
  - tanulmányaik befejezése után rendelkezzenek olyan alapműveltséggel, készségekkel, jártasságokkal, magatartási és erkölcsi normákkal, amelyekkel életük folyamán minden tekintetben megállják a helyüket, sikeres, boldog életet élhetnek.

Képzési céljaink:

- felkészítés az érettségi vizsgára és a továbbtanulásra, kulcskompetenciák elsajátítása (olvasás, szövegértés, fogalmazás, helyesírás, nyelvi kommunikáció, számolási és logikai műveletek),
- korszerű ismeretek nyújtása,
- tehetséggondozás,
- lassabban haladó tanulók segítése, felzárkóztatása.

Vállaljuk, hogy az egyenlő bánásmód elvét tiszteletben tartjuk, az esélyegyenlőség sérülésére vonatkozó esetleges panaszokat kivizsgáljuk.

A nevelőtestület minden tagja felelős azért, hogy tisztában legyen az egyenlő bánásmódról és esélyegyenlősége vonatkozó jogi előírásokkal, biztosítsa a diszkriminációmentes oktatást, nevelést, a befogadó és toleráns légkört.

2.14. A fogyasztóvédelemmel kapcsolatos ismeretek

Jogi meghatározottság:

Az Országgyűlés 1997. december 15- én fogadta el a fogyasztóvédelemről szóló 1997. évi CLV. törvényt, melynek első része V. fejezet 17.§-a rendelkezik a fogyasztók oktatásáról. E törvény írja elő a fogyasztók oktatásának szükségességét a fogyasztóvédelmi jogszabályok megismerése céljából.

A fogyasztóvédelmi oktatás célja

"A fogyasztóvédelem célja a fogyasztói kultúra fejlesztése, és a tudatos kritikus fogyasztói magatartás kialakítása és fejlesztése a tanulóknban."(Nat)

A cél elérését a fenntarthatóság, azon belül a fenntartható fogyasztás fogalmának kialakítása, elterjesztése és a fenntarthatóságnak a mindennapi életünkben fogyasztóként való képviselése jelenti.

A fogyasztóvédelmi oktatás tartalmi elemei

A tanulók hatékony társadalmi beilleszkedéséhez, az együttműködéshez és a részvételhez elengedhetetlenül szükséges a szociális és társadalmi kompetenciák tudatos, pedagógiailag megtervezett fejlesztése. Olyan szociális motívumrendszerek kialakításáról és erősítéséről van szó, amelyek gazdasági és társadalmi előnyöket egyaránt hordoznak magukban.

Szükséges a társadalmi és állampolgári kompetenciák kialakításának elősegítése, a jogukat érvényesíteni tudó, a közéletben részt vevő és közreműködő fiatalok képzése. A szociális és társadalmi kompetenciák fejlesztése, a versenyképesség erősítésével kapcsolatos területek, mint például a vállalkozási, a gazdálkodási és a munkaképesség szoros összefüggése, az ún. cselekvési kompetenciák fejlesztése. (Nat)

Tudatos, kritikus fogyasztói magatartás

Olyan viselkedés, melyet a szuggesztív marketinghatásoktól való távolságtartás képessége, a fogyasztói szükségletek folyamatos mérlegelése, továbbá a felmerülő fogyasztói problémák megértésének, kommunikálásának és megoldásának képessége és készsége jellemez.

Ökológiai fogyasztóvédelem

Az elmúlt években sokan felismerték, hogy a környezeti problémáink túlnyomó többségének gyökere a mai fogyasztói társadalmunkban keresendő. Mind a javak pazarló előállítási technológiája, mind pedig fogyasztásunk gyakran ön- vagy csupán vállalati profitcélú volta, mennyisége, valamint annak összetétele hozzájárul erőforrásaink és természeti környezetünk elszennyezéséhez. E szemlélet a környezet szempontjait is figyelembe veszi, ökológiailag tudatos fogyasztókat nevel, akik vásárlási választásaikkal egyben ökológiai környezetük megtartására törekednek.

Környezettudatos fogyasztás

Kiegyensúlyozottan dinamikus közepűt az öncélú, bolygónk erőforrásait gyorsulva felélő fogyasztás és a környezeti erőforrásokat nem kizsákmányoló fogyasztás között.

Fenntartható fogyasztás

A szolgáltatások és a hozzájuk kapcsolódó termékek olyan módon történő felhasználása, amely a jelenleginél jobb általános társadalmi életminőséget eredményez, de közben minimálisra csökkenti a természeti erőforrások és a mérgező anyagok használatát, valamint a hulladék- és szennyező anyagok kibocsátását az adott szolgáltatás, illetve termék teljes életciklusa során, annak érdekében, hogy a jövő nemzedékek szükségletei - és egészsége - ne kerüljenek veszélybe.

Preventív, vagyis megelőző fogyasztóvédelem

Amikor a vevő már a kezdet kezdetén érvényesíteni tudja jogait és nincs szükség panaszbejelentésre, bírósági perekre.

A fogyasztás elemi meghatározója a család. A fogyasztói szokások tekintetében az otthonról hozott hatások a legélénkebbek, ezért is fontos a szülők, a családok bevonása a nevelési folyamatba.

A fogyasztónak joga van:

- az alapvető szükségleteinek kielégítéséhez,
- a veszélyes termékek és eljárások ellen való tiltakozáshoz,
- a választáshoz különböző termékek és szolgáltatások között,
- a megfontolt választáshoz szükséges tények ismeretéhez,
- a jogos panaszok tisztességes rendezéséhez,
- az egészséges és elviselhető környezetben való élethez.

A fogyasztóvédelmi oktatás szinterei

Az egyes tantárgyak tanórai foglalkozásai:

Hittan: az ember, mint Isten teremtménye felelősséggel tartozik a teremtett világ megőrzéséért.

Fizika: mérés, mértékegységek, mérőeszközök (villany, gáz, víz mérőórák).

Földrajz: eltérő fogyasztási struktúrák és szokások.

Magyar nyelv és irodalom: reklámnyelv, feliratok, a reklám kommunikációs csapdái.

Biológia: génmódosított élelmiszerek (GMO), az élelmiszerek útja a fogyasztóig, táplálkozás kiegészítők és divatjaik, egészséges táplálkozás.

Kémia: élelmiszerbiztonság, élelmiszeradalékok (E-számok), vegyszermaradványok, háztartási vegyszerek, kozmetikumok célszerű és tudatos használatuk.

Informatika: elektronikus kereskedelem (e-kereskedelem), internetes fogyasztói veszélyforrások,

Történelem: az ipari és hírközlési forradalmak jelentőségének megértése.

Médiaismeret: a reklám képi nyelve és hatásai.

Tanórán kívüli tevékenységek:

- vetélkedők, versenyek, rendezvények, előadások.

Iskolán kívüli helyszínek, piaci séták, üzletek, bankok látogatása.

A fogyasztóvédelem módszertani elemei

A módszereknek tartalmaznia kell az egyén és társadalom viszonyáról szóló információgyűjtés, információfeldolgozás, a feldolgozott információk alapján való döntés és a döntés alapján eltervezett cselekvés végrehajtásának módszereit.

Fontos, hogy a diákok e módszereket minél többször valós helyi és globális problémákon és értékeken keresztül maguk alkalmazzák.

Módszertani elemek:

- interjúk, felmérések készítése az emberek vásárlási szokásairól,
- riportkészítés az eladókkal,
- médiafigyelés, médiaelemzés, reklámkritika,
- helyi, országos, EU-s szabályozások tanulmányozása,
- adatgyűjtés, feldolgozás információörögzítés csoportmunkában,
- problémamegoldó gyakorlat ötletbörzével, értékeléssel,
- viták, szituációs játékok (eladói és vásárlói érdekek összehangolása, fogyasztói kosár készítése),
- érveléstechnikai gyakorlatok (hatékony érdekérvényesítés).

2.15. A társadalmi bűnmegelőzéssel, az áldozattá válással, az erőszakmentes konfliktuskezeléssel összefüggő ismeretek

Kriminológiai aspektusok

Alapvető célunk a társadalmi bűnmegelőzéssel, az áldozattá válással kapcsolatos ismeretek oktatása terén az iskolában tanulók jogkövető magatartásának elősegítése, esetleges bűnelkövetésük megakadályozása, a felmerülő problémák, konfliktusok, krízisek kulturált és hatékony kezelése.

Célja az egyéni és társadalmi létet veszélyeztető tényezők felismerése, az egyén felelőssége a vészhelyzetek kialakulásában, kialakításában, elhárításában.

A bűnmegelőzés tartalmi elemei

Az iskolai nevelés-oktatásban szükséges a lélektani motívumokra, a helyes és követendő értékrend kialakítására, információnyújtásra, figyelemmel kísérésre, a beilleszkedési problémák csökkentésére fektetni a hangsúlyt.

Tartalmi elemei:

- katasztrófavédelem (tűz és polgári védelem),
- bűnmegelőzés,

- drogfogyasztás,
- megelőzés, beavatkozás, értékelés,
- alapvető törvényi szabályok.

Szinterei:

A) Az egyes tantárgyak óráin:

- kémia: hallucinogén anyagok összetevői, alkotói,
- biológia-egészségtan: a gyógyszerek és a mérgek hatása az emberi szervezetre, az alkohol szerepe, a drogok hatása az emberi szervezetre,
- fizika: robbanószerkezetek és robbanóanyagok általános ismérvei,
- földrajz: a terrorizmus és a maffia országokra és a politikára gyakorolt hatása,
- történelem: rendfenntartó szervek fejlődése az évszázadok során,
- magyar: magyar és nemzetközi klasszikus krimi írók néhány művének megismertetése,
- osztályfőnöki:
  - a bűnöző életforma ismérvei,
  - diákbűnözés és fajtái,
  - felnőtt bűnözés,
  - a bűnüldöző szervek, rendőrség munkája,
  - ítélkezés, törvények Magyarországon.

B) Tanórán kívül

- Külső előadók hívása.

Módszerei: riport, médiafigyelés, szituációs játékok, esetmegbeszélések.

A bűnmegelőzés iskolai módszertanának elemei:

- mentálhigiéna, krízis, erőszak, drog és bűnelkövetési, illetve áldozattá válás elleni előadások segítő szakemberek közreműködésével,
- szoros és folyamatos együttműködés gyermekjóléti és családsegítő intézményekkel, szakszolgálatokkal, különböző civil szervezetekkel, alapítványokkal, hatsági szervekkel (rendőrség, bíróság, ügyészség),
- személyiségfejlesztés,
- közösségfejlesztés,
- drámapedagógiai eszközök.

3. JOGSZABÁLYI HÁTTÉR

A pedagógiai program elkészítésénél az alábbi jogszabályi előírások alkalmazandók.

- A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény (a továbbiakban: Nkt.)
- A közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvény
- A munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény
- A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény
- Az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény
- A fogyasztóvédelemről szóló 1997. évi CLV. törvény
- A nemzeti köznevelési törvény végrehajtásáról szóló 229/2012. (VIII. 28.) Korm. rendelet
- A pedagógusok előmeneteli rendszeréről és a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvény köznevelési intézményekben történő végrehajtásáról szóló 326/2013. (VIII. 31.) Korm. rendelet
- A pedagógus-továbbképzésről, a pedagógus-szakvizsgáról, valamint a továbbképzésben részt vevők juttatásairól és kedvezményeiről szóló 277/1997. (XII. 22.) Korm. rendelet
- Az érettségi vizsga vizsgaszabályzatának kiadásáról szóló 100/1997. (VI. 13.) Korm. rendelet
- A Nemzeti Alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 110/2012. (VI. 4.) Korm. rendelet
- A nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló 20/2012. (VIII. 31.) EMMI-rendelet
- Az érettségi vizsga részletes követelményeiről szóló 40/2002. (V. 24.) OM-rendelet
- A pedagógiai szakszolgálati intézmények működéséről szóló 15/2013. (II. 26.) EMMI-rendelet
- A kerettantervek kiadásának és jóváhagyásának rendjéről szóló 51/2012. (XII. 21.) EMMI-rendelet
- A sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelésének irányelve és a sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának irányelve kiadásáról szóló 32/2012. (X. 8.) EMMI-rendelet
- A tanév rendjéről szóló mindenkori miniszteri rendelet
- Az iskola-egészségügyi ellátásról szóló 26/1997. (IX. 3.) NM- rendelet

4. A PEDAGÓGIAI PROGRAM MELLÉKLETEINEK ÉS FÜGGELÉKEINEK RENDJE

A pedagógiai program mellékletei

1. sz. melléklet: Tantárgyi programok.
2. sz. melléklet: Közösségi szolgálat szabályzata.
3. sz. melléklet: Az érettségire felkészítő, szabadon választható órák szabályzata.
4. sz. melléklet: Az egyes tantárgyakra vonatkozó érettségi témakörök.

5. LEGITIMÁCIÓS ZÁRADÉK

A pedagógiai program hatálybalépése, felülvizsgálata

Iskolánk nevelőtestülete a dokumentumot a vonatkozó jogszabályi előírások alapján módosította.

A pedagógiai program nyilvánosságra hozatala

A dokumentumot a fenntartó székhelyén, az iskola könyvtárában, az intézményvezetői irodában lehet elolvasni, valamint megtekinthető az iskola honlapján és a Köznevelés Információs Rendszerének elektronikus felületén.

Az intézményben működő egyeztető fórumok nyilatkozatai

A pedagógiai program módosítását az intézmény diákönkormányzata ..... év .....hó..... napján tartott ülésén véleményezte, melyet aláírással tanúsítok.

Kelt: Budapest, 2022. április. 5.

.....

diákönkormányzat képviselője

A pedagógiai program módosítását a Szülőtanács ..... év ..... hó.....napján tartott ülésén megtárgyalta. Aláírással tanúsítom, hogy a Szülőtanács a véleményezési jogát jelen pedagógiai program felülvizsgálata során, a jogszabályban előírtaknak megfelelően gyakorolta.

Kelt: Budapest, 2022. április. 5.

.....

Szülőtanács elnöke

A pedagógiai program elfogadásáról és jóváhagyásáról szóló záradék

A pedagógiai program módosítását az intézmény nevelőtestülete a 2022. március 28-án tartott értekezletén elfogadta.

Kelt: Budapest, 2022. április. 5.

.....

hitelesítő nevelőtestületi tag

P. H.

.....

hitelesítő nevelőtestületi tag

A pedagógiai programot jóváhagyom.

Kelt: Budapest, 2022. április. 5.

.....

Tóth Csaba Csongor
igazgató

P. H.

Fenntartói és működtetői jóváhagyó nyilatkozat

Jelen pedagógiai program vonatkozásában a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény 26. § (1) bekezdése értelmében a Budapest-Északi Református Egyházmegye, mint az intézmény fenntartója egyetértési jogkört gyakorolt.

Aláírással tanúsítom, hogy a fenntartó döntésre jogosult szerve/vezetője a pedagógiai program fenti rendelkezéseivel egyetért, azokat jóváhagyja.

Kelt: Budapest, 2022. április. 5.

.....
fenntartó képviselője